

B. Millet Meclisi Çalışmalarına Başladı

BULGAR MESELESİ

Yıllardanberi Hükümetin dış politika alanında göttüğü aşırı müsamaha siyasetinin; Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün, B. M. Meclisinin yeni yıl çalışmalarına başlaması munasebetile irat buyurdıkları nutukta da yer almış olduğunu esfle gördük.

Sayın İnönü, iç ve dışta büyük yankılar uyandıracığından ve türlü tefsirlere yol açacağından şüphe olmayan tarihi nutuklarında kuruldukları günden beri Türk düşümlüğü güden ve asırlar boyunca bu düşmanlığı muhafaza ve inkişaf ettiren ve her vesileyle izhar etmekten çekinmeyen bir takım devletlerden, halâ ümit kesmemiş bir lisanla bahsetmişlerdir. Hassaten bütün çıplaklığı ve iğrençliğiyle tezahür etmiş olan ve neci olduğu bütün dünyaca anlaşılmış ve kabul edilmiş bulunan ve milletimizce de çok iyi bilinen Bulgaristan hakkında, sanki başlı başına bir devlet ve hükümetmiş gibi bahsetmeleri ve «Bulgaristanla münasebetimizi devletler hukukunun asgari prensiplerine uygun bir hale getirmek için bile güçlük çekmekteyiz. Gayretlerimiz karşılıksız kalmaktadır.» Demeleri bizi haklı olarak üzmüştür. Ve fakat bu üzüntümüzün sebebi Bulgaristanın insanî gayretlere karşılık vermemiş olması değil, bizim lâzumsuz gayrette ısrar edişimizdir. Çünkü Bulgaristanı yeni tanımıyoruz.

Bir Türk Bulgar dostluğu kurulması hususunda, Cumhuriyet hükümetlerinin sarfettiği gayret, tarihin hangi devrinde karşılık bulunmuştur? Müstakil farzedilen Bulgar hükümetleriyle bile anlaşma yapılabilmemiş midir ki; istiklâlini kaybetmiş, komünist, kukla bir Bulgar hükümetiyle anlaşmak mümkün olsun? Haydi, diyelim ki, Bulgar Milleti böyle bir düşmanlığı tervic etmemektedir! Vaziyet hiç böyle bile olsa, bu gayreti; hiç olmazsa Bulgar Milleti, unaklaşmış efendilerini başlarından atınca, Bulgaristana Bulgar milletinin iradesi hâkim oluncaya kadar bir tarafta bırakmamız lazımdır.

Hiç şüphe edilemez ki, Bulgaristan, bugün istiklâlini kaybetmiş ve birer Rus peyki haline

Bu münasebetle Cumhurbaşkanı İsmet İnönü iç ve dış meselelerimiz hakkında uzun ve etraflı bir nutuk irat ettiler

«Birleşmiş Milletler Kuruluna candan bağlılığımız devam etmektedir. Bu Kurulan, kendisinden beklenen gayretlere, yakın gelecekte erişeceğinden ümidimizi kesmedik..»

«Demokratik rejim, muhalefet müessesesinin cemiyet içinde çalışmasına bağlıdır. -Bu hususta gayret ve tahammül göstermek daha ziyade iktidara düşer. -Siyasi faaliyet kanun içinde kalacaktır. -Vatan- dağların birbirlerinin boğazlarına sarılmalarına, her halde ve kesin olarak mani olmalıyız. Bir dış tehlike karşısında vatandaş birliğini korumak, vatan müdafasının temel taşıdır..»

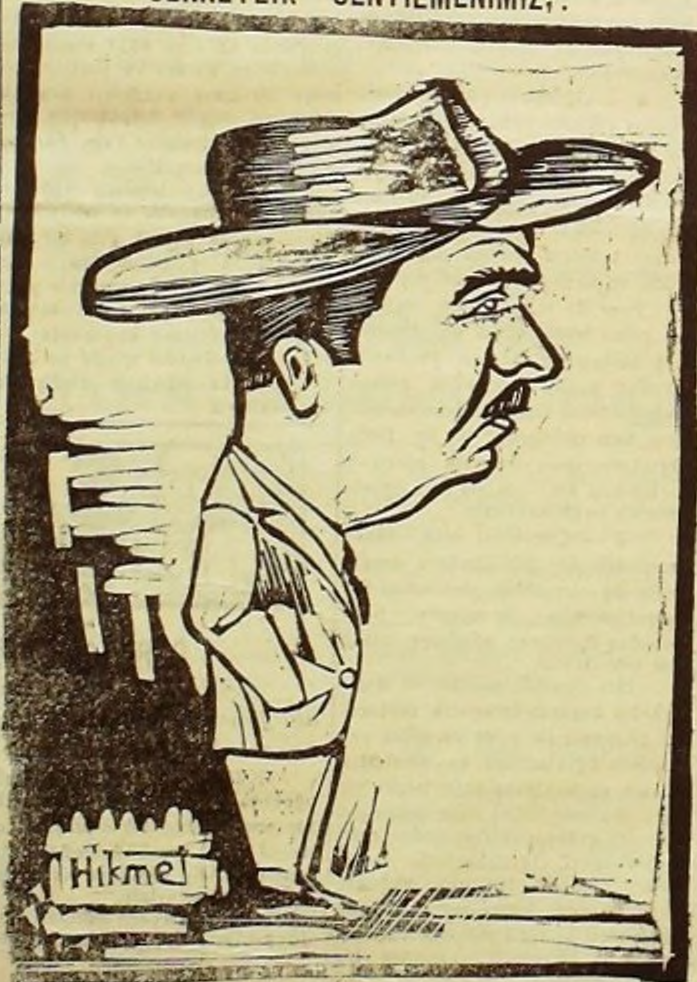
«İyi niyet sahibi, fakat vesveseli vatandaşların yüreğinde dahi seçimde hile imkânı olmadığı inancı yerleştirilmelidir. Bunun için Seçim Kanununda ne kadar tedbir alınsa yeridir.»

Sekizinci Büyük Millet Meclisinin dördüncü toplantısı Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün irat buyurdıkları nutuklarıyla çalışmalarına başlamıştır.

Yoklatmayı takiben kürsüye gelen Cumhurbaşkanı: İç ve dış işlerimize dair etraflı izahlarla bulunmuşlar; 950 yılı bütçesinin daha mütakâmil bir hale getirile-

ceğini, geçen yıl kabul edilmiş olan kanunlarla vergi sisteminin islahı yolunda geniş hamleler yapıldığını; ekonomik gelişmeyi rasyonel gelişmelere göre hızlandırmak için, millî ihtiyaçların tümünü sağlayacak umumi bir devlet planı meydana getirmenin zarur olduğunu ve bu hususta hükümetçe girişilen teşebbüslerin önümüzdeki yıl zarfında semere vereceğini söylemişler; tarım, yol, madden istihali alanlarında makineli çalışma, petrol işletmesi, tohumluk buğday, hububat stokları, orman işlerimize ve toprak meselesi, ihtiyarlık sigortası, iş mahkemeleri, iş kanunu, hastalık sigortası, özel (Devamı 4 nü sahifede)

CENNETLİK CENTİLMENİMİZ:

«Zartalıklı» konuşup kürdan mesfesiyle, Neticede fikrinin Cennet'e gider yolu. Öğretmenlik de yaptı memleket hevesiyle, Şimdi de çiftçi, tüccar Kayhan Ramazanoğlu

Büyük Millet Meclisi Sayın Üyelerine

İmzasız birer mahfuz bir ilkököl öğretmeninden aldığımız aşağıdaki açık mektubu aynen yayınlıyoruz. Öğrendiğimiz göre bu mektubun birer sureti de müteaddit öğretmen imzasız İçer Milletvekillerine gönderilmiştir.

Sayın Milletvekillerim,

Bu yıl, memleketin bir çok vilayetlerinde, İlkokul öğretmenleri arasında geniş ölçüde yapılan nakilleri ve değişiklikleri ve bu yüzden doğup matbuata adseden dert ve şikâyetleri, bizle gibi sizler de, gazetelerde okumuş bulunuyorsunuz. Bu değişikliklerin en geniş nisbette tatbik edildiği İçer vilayetinde de meydana gelen dert ve şikâyetlerden alakalı bulunduğumuz bir kaçını sizlere duyurduğum faydalı buldum. (Tarsus kazasına ait nakilleri gösteren bir gazete de mektubuma ekledim.)

-Devamı 4 nü sahifede-

Büyük Millet Meclisi Sayın Üyelerine

- 1 inci sahi'feden artan -

Bundan evvelki yıllarda, Millî eğitim müdürlükleri, düzenledikleri kadroyu ve yapılacak nakilleri, buna dair sebepler ve müsbit evraklarla birlikte vekâlete arzeder. Vekâlet de, bunları inceleyerek, mevzuata uygun görülenlerini tasdik, uygun görülmeyenlerini iade ederdi.

Bu yıl ise, muhitini iyice tanıyamamış bulunan Millî Eğitim müdürü, kanunî bir sebep ve arzu olmadan ve arvaki müsbitleşmiş, yalnız İller Kanununa dayanarak tertiplendiği kadroyu, böyle bir işle ilk defa karşılaştıran vekil Valiye sunmuş ve her nasılsa bu maddeden kadroya dair bir tasdik kararı almış bulunmaktadır.

Yanlış ve hata ile dolu mağduriyetimizi mucip olan, bu kadro ile yapılmış yersiz nakillerle birer misal olmak üzere aşağıya birer örnek alıyorum. Tarafınızdan da tabiki mümkündür.

1 - Raporlu arkadaşların Sağlık Kurullarınca verilmiş raporları hiçe sayılarak hayatları lüzumsuz yere tehlikeye atılmış, devlet hazinesi de harcırah külfetine sokulmuştur.

2 - Mazeretsiz ve müracaatsız kişiler yerlerinden ayrılmaları için kararda da bulunmadığı halde başka kaza ve köylere nakledilmiş yerlerine de kilometrelerce uzak kaza ve köylerden öğretmen nakledilerek müşkil bir duruma, hazine de külfete sokul-

muştur.

3 - Karıkoca olupta birbirinden ayrı ve fakat birbirine yakın köylerde bulunan Enistütü mezunu öğretmenlerin bir araya gelmek hususundaki dileklerinin yerine getirilmesi, biri diğerinin yanına nakledilmek suretile pek ko'ayca mümkün ve buldukları yerin kadrosunda buna müsait iken, güya arzuları yerine getirilirmiş denerek, bu öğretmenler pek uzak köylere nakledilmişler, böylece hem öğretmenlerin hem de hazineye zarara sokulmasına sebebiyet verilmiştir.

4 - Arzuları ile birbirinden habersiz harcırahsız olarak birbirinin yerlerini dilemiş bulunan arkadaşlar başka yerlere nakledilerek harcırah devlet teklüfüne alınarak sonradan yaptıkları beya'ye muvafakat edilmiştir.

5 - Tarsus İlpeşinden Mut, Muttan Tarsus, Tarsustan Gülnar, Silifkeden Tarsus, Silifkeden Mersin, Gülnardan Anamur, Gülnardan Silife gibi yüzlerce kilometre mesafelerden öğretmen alınıp verilmek suretiyle hazine 7000 - 8000 lira gibi mühim masraflara, arkadaşlar da müşkil durumlara sokulmuştur.

6 - Öğrencisi yüzden fazla okullar tek, iki yüzden fazla okullar iki öğretmenlik iken 60 70 öğrencisi bulunan tek dersaneli ve ve ders sırası olamayan okullara iki öğretmen vermek suretiyle güya tasarruf edilen öğretmen gücü ve hazine israf edilmiştir.

7 - Bu sebeplerden meydana gelen hüzsüzlük ve keşme-keş dolayısıyla bir çok okullarda okullar açılalı bir aylık zaman geçtiği halde işler düzenlenememiş, bazı okullarda iki üç fazla öğretmen işine devamlı harcırah beklerken bir çokları da öğretmensiz beklemektedir.

8 - Çocukları orta, sanat enstitüsü, lise gibi okullara devam eden öğretmenlerin durumları hiç gözetilmemiştir. Bu misallerin aksinolan öğretmen adedince artan bir nisbettedir.

Her devirde milletin ve memleketin hayrına feragatla, mütevazî çalışması ile evlât ve millet yetiştiren öğretmenler kendilerinden huzur ve hakışnıştan başka bir şey beklemedikleri üstlerinden gelen bu cezaya acaba neden reva görüldüler? Öğretmenlerin memleket çapında tedirgin edilmesi, huzurlarının bozulması, çalışma heveslerinin inciltilmesinde zannetmem ki hükümetçe alınmış bir karar olsun.

(Memleketin her zamandan daha fazla huzur içinde kardeşçe çalışarak yükselmeğe muhtaç bulunduğu, her türlü hak ve hürriyetin kanun içinde masum tutulacağı, mütemediyen de insan hak-

larını içine alan ve tek dayanağı adalet bulunan - Demokrasi - okullarımıza kadar sokulmuş bir devirde) hükümetçe garantiler verilirkeç: Öğretmen ne bir terzidir; göç denilince (iğnem başında) diyebilir. Ne de vali eski devir valisidir ki, vilâyete ayak bastığı an, hapishanede kaç mahkûm var? sorusuna aldığı 33 cevabına, 3 tenesini idam edin de satavati hükümet tecelli etsin diye bir hüküm verebilir.

Sizler de takdir buyurursunuz ki öğretmenin maddî ve idarî hiç bir işle ilgisi olmadığı gibi esasen öğretmenlik mesleki de diğer meslek ve memuriyetten bir çok farklarla ayrılır. Öğretmenin müessir ve muvaffak olabilmesi birinci derecede muhitinde tanınması ve en ince teferruatına kadar çevresini herkesten iyi tanıması, ancak bu suretle manevî varlığını kurabilmek imkânlarına sahip olabilesine bağlıdır.

Bu sebeplerdir ki öğretmen, kat'i surette yerleşmek, kökleşmek suretile muhitine bağlanmaya mecburdur. Bilhassa bu maksatla öğretmenleri yer yurt sahibi edebilmek için Yüksek Meclisiniz yakın zamanlarda 4274 ve 4357 sayılı kanunlarla ev kurma ve yurt edinmeyi hükümet vazifeleri arasına almış ve bugün milyonlarca sermayeli (Öğretmenler Yapı Yardım Sandığı) kurulmuştur.

İşte bütün bunlara rağmen kanun, yönetmenlik ve emirler hilefina arzuya uymak gibi bir kadışnışlıkta gözetilmeden (bir hüküm karakuşu) ile rasgele göçte zorlanarak huzurumuz bozulmakta, çalışma hevesimiz kırılmakta olduğundan tereddüt içinde ve haklı olarak ta istikbale endişe ile bakmaktayız.

Kanun önünde öğretmen de herkesten daha çok saygı ve bağlılık gösterilmesini bir vatan borcu sayar, bunu bilmiyenlere de tükenmez feragat ve mütevazî çalışması ile öğretmeyi borç bilir. Kanun dışında bir taviz talebi, bizim de mevcut değildir. Öğretmen de her m-mur gibi göç edebilir. Ancak itimat buyurulmasını yüksek şahhatlarına güvenerek arzederim ki her hangi bir memurunun göç ettiği yerde ziyan ettiği bir masa ve iki sandalyaya bedel bir ömür boyunca feragat, fedakârlığı, tevazu u karşılığı elde etmeye muvaffak olduğu manevî canı kadar aziz varlıkları yüreği parçalanarak eserini göz yaşlarına bozarak ayrılmak zorundadır. Bu hâzin durumu atalarımız (Evlât Acısı) sözünde ne güzel canlandırmışlardır.

Vatanın dış ve iç savunmasından büyük ve mühim rolü bulunan ve bunu her zaman yerine gerefile getirmiş olan, aziz evlatlarımızı ellerine teslim ettiğimiz, istikbali kendilerinden beklediğimiz masum insanları ve bu meslek'in icaplarını düşünmek zamanı geldiği kanaatindeyim. Sizlerin de bu inanışta olduğunuza güvenerek bu mektubu yazmış bulunuyorum.

Tekrar hortlatılan bu göç ve kaderimizle karşı karşıya bırakılmaklığımız şimdiden zihnimizde bir ur olmak istidadindedir.

Bir Milletvekili bulunmanız dolayısı ile bu işe lâyık olduğu önemi vereceğinizi yüksek millî duygularınızdan bekler, millet kürsüsünden milletçe tasvibine asla imkân bulunmayan bu halin ceaplandırılmasına yardımlarını saygılarımla rica ederim.

Memnuniyet verici Bir İlgî

İşittigimize göre Tarım Bakanım Cavit Oral'ın son Çukurova seyahatlerinde kendilerine Adana Demir Sanayicileri Derneği müracaat ederek çiftelerin motor getirtilmek suretiyle Marşal planından faydalanmaları sağlanırken bu motorların tamirlerinde en mühim rol oynayacak olan tamirhane sahiplerinin de gerekli alat ve edevatlarının getirtilerek aynı plân gereğince istifade ettirilmeleleri hakkında çok yerinde bir talepte bulunmuşlardır. Vekil haklı buldukları bu işle yakından ilgileneceklerini vadetmişlerdir.

BERDAN : En karalık muharebe yıllarında dahi ellerindeki gayri kâfi alat ve edavatla çiftcinin dertlerini gören atelye sahiplerine yapılacak bu yardım yurt için btyük kazançlar sağlayacaktır. Bu hayırlı işin bir an evvel tahakkuk hususunda enerjik Bakanımız Cavit Oral'ın elinden gelecek gayreti sarfedeceğinden şüphe etmiyoruz.

ÖĞRETMENSİZ BİR KÖY OKULU

Ali Fakı köyünden Mehmet Çölgeçen imzasıyla aldığımız mektubu aşağıya aynen koyuyoruz. İlgililerin nazarı dikkatini çekeriz.

Köyümüz 900-1000 nüfuslu bir köy olup okulda kayıtlı 160 öğrenci vardır. Okul binasını lmal ettik. Köyün tek öğretmeni bir senedenberi İstanbulda, sanatofoyomda tedavidedir. Geçen yıl kendi şahsi teşebbüsümüzle öğretmen tutup çocuklarımızı okutmıştık. Köy okulları bir aydanberi tedrise başladıkları halde bir halâ öğretmensiziz.

Buna bir çare bulmak üzere keyfiyetin alâkalı makamları duyurulmasını rica ederim. Saygılarımla.

BERDAN : Okul seferberliği yapıldığı ve her vatandaşın en az bir ilkökul tahsili yapmasının sağlanmasına çalışıldığı bir zamanda 160 öğrencisi bulunan bir köye öğretmen verilmeyeği ve köylünün öğretmen tutarak çocuklarını okutmaya çalışması herhalde acil bir hal olma gerektir. İlgililerin müracaatı haklı bulacaklarını ve bir öğretmen tayini hususunda istical gösterceklerini ümit ederiz.

Ali Fakı köyü halkından
Mehmet Çölgeçen

KÖSEDEN İşmeler

SEBEPLERİ YARIMLAR- DA ARAMAK LAZIMDIR

Hafta geçmez ki, acı bir haber kulaktan kulağa yayılmıyorsa. Bir otobüsün devrildiği veya bir kamyonla diğer birinin çarpıştığı yahutta bir vatandaşın çığnendığı duyulmasın. Bilmem ne kadar vatandaşın öldüğü, bilmem ne kadarının hafif, ne kadarının da ağır surette yaralandığı haber alınmasın!

Düşündüm, taşındım. Elde bu kadar kanun, tamim, tebliğ, karar ve bunları tatbik ve takip eden vazifeli ve selâhiyetli varken, bu gibi kazaların azalacak yerde çoğalmasının sebebi nedir?

İşte netice:

Evvelâ yol yarımı!

Doğru, dürüst, seyrüsefere müsait kaç kilometre yolunuz var dersiniz? Ben size söyleyeyim, hiç! Çünkü yollarımız yapılırken, ya köprü külfetinden kurtulmak için kilometrelere viraj göze alınmıştır, veya masraf göz önüne alınarak daracık yapılmıştır, yahutta yol yok denilmesin diye, hamiyetli bir vatandaşın himmetiyle yapılan arabaya yoluna otomobil yolu denilivermiştir.

Sonra şoför yarımıdır! Çünkü, elindeki ehliyet, ehliyetli bir yerden alınmamıştır! Gelişigüzel, usulden olduğu için sözde imtihan edilmiş, mezarlık yolunda direksiyon kullanmasını becerebilen ehliyet verilmiştir. Bu suretle de üç yarım birleşerek koskocaman bir yarım meydana getirmiştir: Yarım daire, yarım ehliyet, ve yarım şoför!

Dağa sonra vasıta yarımıdır! Çünkü, üzerinde: «Belediyece muayene edilmiştir» diye yazılmış veya şoföre vesika verilmiş olmasına rağmen ya fren tutmamaktadır, yahutta yoktur. Bilmem ne dişlisi aşınmış, bilmem ne mili çatlamıştır. Elektrigi yanmaz, kornası çalmaz!

Bütün bunlara bir de mürakabenin yarımılığı eklenecek olursa, bu kadar yarımardan bütün bir seyfüsefer beklemeye ne hakkımız kalır?

Bu hale; hangi kanun, hangi tamim, hangi tebliğ veya karar bir veche verebilir? Ve bu kazaların önünü alabilir.

Çuvaldız

BAĞ-I İREM

Önümüzdeki Pazartesi günü 7 Kasım 1949; onaltıncı asır Türk şiirinin belli başlı şöhretlerinden olan ve sultanuşşuara addolunacak kadar haklı bir şöhret kazanan Baki'nin 349 üncü ölüm yılı dönümüdür.

Baki 1526 da İstanbulda doğmuştur. Asıl adı Abdülbaki Mah-

mut'dur. Hassaten gazel üstadı olarak yadedilir. Onaltıncı asır gibi Türk edebiyatının en zengin olduğu bir asırda dillere destan olmuş ve Kanunî Sultan Süleyman: «Devrimde Baki'nin yetmişmiş yaşıyla ıftihar ederim.» demiştir.

Bu münasebetle şiirin çok beğenilen iki gazelini takdim ediyoruz.

I

Eylesin vuslatı derman dili bimare medet
Dostlar işte ben öldüm bana bir çare medet
Zahmı sinemden okun parelerin hep alma
Dursun Allah'ı seversen hele bir pare medet
Gâheri câmi yitürdük bizi gam öldürüyor
Sâkiyâ gel buluver kande ise are medet
İtiraz etmediniz aldılar elden câmi
Vakıf etmen sakının kimseyi esrare medet
Gece tenha eşigi hakine yüzler süreyin
Sakinin kimsesiz haber vermesin âgyare medet
Mededin kalmadı feryadı figan eylemeye
Sana kimden ere ey Baki-i biçare medet

I I

Müheyyâ oldu meclis sâkiyâ peymaneler dönsün
Bu bezmi rûhbaşın şevkine mestâneler dönsün
Dilâ câmi şarabı aşkı öyle nüşet kim
Felekler güm güm ötsün başına humhaneler dönsün
Hayâlî şem'i ruhsarın ko yansun hane dilde
Yakup ol şem'e perrin şevk ile pervaneler dönsün
Sen âgyar ile devrettir şeha peymaneyi daim
Seri küyun dolanup aşkı divaneler dönsün
Bu bezmi dilkâşâyâ mahrem olmaz Bakiyâ herkes
De gelsün ehli diller gelmesün bigâneler dönsün

LONDRA'da Türk Talebe Birliği

Londra 1 Nafen — Burada kurulmuş olan Türk talebeleri birliği gün geçtikçe genişlemektedir. Bu birliğe aza kaydolunların sayısı 701 e çıkmıştır. Bu birlik tarafından son zamanlarda tertip edilen konferansların ilk neticesi şu olmuştur: «Bir çok İngiliz gençleri Türk kültürü ile tarihine alaka göstermişler ve bu konferansları yakından takip etmeğe başlamışlardır.»

Birliğin yeni reisi Cavid Erginsoy Nafen muhabirine yaptığı bir beyanatta son çalışmaların gayet iyi neticeler vermiş olduğunu belirtmiş, Türk sanatını İngiltereye tanıtmak için mühim hamleler yapıldığını ilâve etmiş ve demiştir ki:

«İngiltereye gelen talebeler muhtelif mekteplere dağıldıkları vakit birbirlerini kaybediyorlardı. Çimdi bu birlik sayesinde aramız-

da devamlı bir bağ bulunmaktadır. Diğer taraftan bu birlik memleketimizi İngiltereye tanıtmak için elimize büyük imkanlar vermektedir. İngilizler de memleketimizi burada tanıtmak için sarfettekte olduğumuz gayretleri desteklemektedirler.»

İki Türk yüzücüsü

Manş'ı geçmeğe

hazırlanıyorlar

Londra Nafen — Kasım Kurt ile Şaban Kurt isiminde iki Türk yüzücüsünün gelecek senenin yaz aylarında Manş'ı geçmeğe çalışacakları bildirilmektedir. Alınan haberlere göre, Türk yüzücüler ile birlikte Manş'ı geçmeğe çalışacak olan yabancı yüzücülerin adedi gün geçtikçe artmaktadır.

BİRLEŞİK AMERİKANIN KADIN DİPLOMATI

Amerika Birleşik Devletleri Cumhurbaşkanlığı Harry S. Truman Mrs. Eugenie Anderson'u Danimarka Elçiliğine tayin etmiştir.

Mrs Anderson, Amerika tarihinde böyle bir siyasi makama tayin edilen ilk kadındır. Mrs. Anderson 40 yaşındadır. Koçacı bir sanatkârdır ve iki çocukları vardır. Birleşik Amerikanın ilk kadın elçisi bu vazifeye tayin edilmeden önce, muhtelif kadın organizasyonlarında ve câmia işlerinde çalışmıştır.

T. C.

ZİRAAT BANKASI

1949 İkramiye tutarını

300.000 Liraya

yükseltmiştir.

4 Çekillğin Her Birinde

25.000,

10.000,

5.000, Liralık

İkramiyelerden başka 1000 lira ile 50 lira arasında 458 muhtelif ikramiye vardır. Şansınız yardım ederse istediğiniz yerde, istediğiniz EVİ, ARSA YI, TARLAYI, E Ş Y A Y I alabilirsiniz

Çekillişler

28 Şubat - 30 Mayıs

31 Ağustos - 30 Aralık

İkramiyelerden faydalanmak için keşide yapılacak ayın üçüne kadar vadesiz tasarruf hesabında 100 Lira bulunmak ve bu miktarda çekilme tarihine kadar devamlı çekilde muhafaza etmek Kâfidir. Aynı müddet zarfında hesaplarında 100 lira den fazla bir bakiyeyi muhafaza edenler her 500 lira için ayrı bir kur'a numarası alırlar.

Bulgar Meselesi

—Sahife 1 den artan—

gelmiş olan Romanya, Polonya, Çekoslovakya, Macaristan ve Arnavutlukta çok daha başka çok daha zehirli bir durumdadır. Çünkü saydığımız bu hükümetler gibi ikinci dünya harbini idare edenlerin zaaf ve hataları yüzünden değil, isteyerek ve benimsenerek, harpten çok evveleri unaklığı kabul etmişler ve tiynetlerini göstermişlerdir. Balkan antantı hatıraları henüz unutulmadı.

Bizzat Devlet Başkanı sayın İsmet İnönü'nden ve hükümetten istediğimiz şey, bu ve buna benzer devlet taslaklarını ve hükümet müvaddelerini muhatap olarak ele almak tenezzülünden vazgeçmeleri ve daha enerjik bir siyaset takip etmeleridir.

BERDAN

BERDANCuma günleri çıkar,
Haftalık, Müstakil Gazete

Sahibi : Sami DURAL
Yazı İşlerini fiilen idare eden:
Veyis EKENER
İdare yeri : Şadırvanlı Han
husussi daire — TARSUS

Yıllığı : 5 lira
6 aylığı : 3 lira
Sayısı : 10 kuruş

Resmî ilanların satırı 30 kuruş.
husussi ilanlar pazarlığa tabidir.

Basıldığı yer :
ÖZLEK Basimevi - Tarsus

**Büyük Millet Meclisi
çalışmalara başladı**

— Sahife 1 den artan —

teşebbüsler, ulaştırma işleri, sağlık, tarım, eğitim davalarımız, millî savunma, bayındırlık, (sanayi madencilik alanlarında makineleşme işleri, yeni Türk ticaret kanunu ve sair iç işlerimiz hakkında açıklamalarda bulunmuşlardır.

Bundan sonra demokrasi hayatımızda görülen inkişafa işaret eden Cumhurbaşkanlığı çok partili sistemin memlekette takip ettiği seyir ve ortaya çıkardığı meseleler, 12 Temmuz beyannamesi üzerinde durmuşlar, tehlikeleri izah ederek hükümete ve muhalefete öğütler vermişlerdir.

Bu arada dış işlerimize de temas eden İnönü; İngiltere, Fransa, Amerika, İtalya, Yunanistan, İran, Afganistan, Arap devletleri, Batı Almanya, Pakistan, Hindistan, İsrail ve Yugoslavya ile olan münasebetlerimizin, karşılıklı anlayış zihniyeti içinde dostane bir şekilde devam ettiğini ve mevcut bağların her gün biraz daha kuvvetlendiğini söylemişler; Rusya ile Bulgaristanın takip etmekte oldukları hasmâne siyasetten de kısaca bahsetmek lüzumunu duymuşlardır.

DİKKAT...

Yeni han caddesinde HAYRİ ÇATAKLI EVLATLARI Tuhafiye, Hirdavat ve Züccaciye pazarı, yeni getirdiği CANDAN marka KASKETLERİ piyasaya arz etmiş bulunmaktadır.

ŞIKLIK, SAĞLAMLIK ve UCUZLUK gibi üç mühim vasfı bir araya toplamış bulunan CANDAN marka KASKETLERİ'mizi bir defa görmeği ihmal etmeyiniz.

Ayrıca GÖMLEK, KRAVAT, ATLET, ÇORAP, MENDİL ve sair bütün tuhafiye ihtiyaçlarınızı en sağlam, en güzel ve en ucuz olarak ancak HAYRİ ÇATAKLI EVLATLARI mağazasından temin edebilirsiniz.

ZÜCCACIYE'ye ait her türlü mallarımız gelmiştir.

DİKKAT...**DİKKAT!...**

mekte ve 927 yılı umumi arazi tahririnde bu yer müvekkili adına tesbit edilmiş ve o tarihtenberi de vergisini vermekte bulunmuş olduğundan bahisle medeni kanunun 639 uncu maddesi mucibince bu yerin müvekkili adına tesciline karar verilmesi hakkında mahkememize dava ikame eylemiş olduğundan davacı vekilinin yüzüne karşı yapılan açık yargılamaından keyfiyetin gazetesinde ve duruşmanın 25 Kasım 949 Cuma gününe bırakılmasına karar verilmiştir.

Yukarıda hudutları ve miktarı yazılı gayri menkule davacı Tefvik Başarıdan başka bir hak iddia edenler varsa mezkûr günden evvel mahkememize müracaatlı bildirmeleri, aksi takdirde ileride bir hak iddia edemeyecekleri lüzumu ilan olunur.

İLÂN

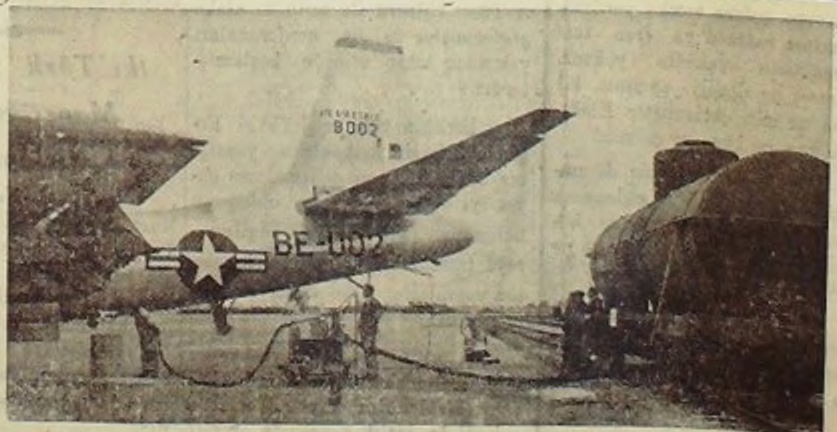
Dosya No 949-348

Tarsus Salih Hukuk Yargıçlığından

Tarsusun Karaçerçili köyünden Osman oğlu Mehmet Tefvik Başarı vekili Mersin avukatlarından Kemal Özdemiroğlu tarafından Tarsusun Karaçerçili köyü hududunda ve malaz mevkiinde kain çarşın mürsel oğlu, tariki, garben mamraş mürsel oğlu tariki, şimalen Yusuf oğlu Bekir Kaplan ve cenuben Cumali kızı hediye ve yol ile mahdut 82534 metre kare tarlayı müvekkili Mehmet Tefvik Başarı imar ve ihya ederek 25 seneyi mütevaciz bir zamandanberi malik sıfatıyla bila fasıla ve niza ve hüsnü niyetle tasarruf ve ziraat et-

**BİRLEŞİK AMERİKA HAVA
KUVVETLERİNİN UÇAKLARA
BENZİN DOLDURMA SİSTEMİ**

Tek- noktalı benzin doldurma sisteminin inkişafı. Birleşik Amerika Hava Kuvvetlerine bağlı bombardıman uçaklarına 30 dakikadan daha kısa bir zamanda benzin doldurmasını temin etmiştir. Halbuki normal olarak benzin doldurma işi için dört saate ihtiyaç vardır. Dört tepkili bombardıman uçağının füzesindeki bir noktadan uçağın bütün depolarını doldurmak kebildir. Uçağa havada benzin doldurma imkânını sağlayan bu sistem bombardıman uçağının normal faaliyet sahasını 1280 kilometreden daha fazla arttıracaktır.

İmtiyaz ve Sınıf Meselesi

Serbest Kürsü sütunumuzda okuyucularımızın ibretle okuyacakları bir yazı çıkmış bulunmaktadır. Bu yazının şayanı dikkat bulduğum : «Bir takım imtiyazlı kapıların önünden gözü kapalı geçerek» ibaresi üzerinde bir nebze durmak isterim. Eşle söyleyelim ki, bu bir hakikattir. Ve bir gelenek halinde yıllardanberi devam edelmektedir. Ancak marşlarımızda yer bulmuş olan: «İmtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kütle» sözü, hakikatte imtiyazlı, sınıflı olduğumuzu hatırlatmaktan başka bir mana ifade edememiştir. Buna dair birçok misaller bulmak mümkündür. Ve ben müteaddit defalar bu mesele üzerinde durmuş ve türlü örnekler vermişimdir. Bu gün şuna inanmış bulunuyorum ki; yetiştikleri cemiyetin, insan haklarına kıymet vermiyen ve hürmet etmiyen zihniyetiyle yüğrülüş, demokrat görüş ve düşünüşü hazmedememiş kimseler iş başından uzaklaştırılmadıkça ve idare cumhuriyet gençliğine terk edilmedikçe bu derdin tedavisine imkân yoktur.

Burada basit bir örnek vermek suretiyle maksadımı daha açık olarak izah etmek isterim. Belediye, bilmem hangi tarihte, yıllardanberi güttüğü mirasyedi zihniyetine uygun olarak eski Paşa Kahvesi, şimdiki Jandarma Komutanlığı binası ve o arada, cadde üzerinde bulunan üç dükkân ve bunların arkasına düşen iki evi istimlak karar vermiş ve buralarda herhangi bir tamirat veya yenilemeye müsaade etmemiştir. Hatta bu evlerden birinde başlamış olan yenileme durdurulmuş ve belediyenin iş yapma ve yapmaya kudretinin ifadesi, bir ibret lehması ve birecessüz kaynağı olarak yardı bırakılmıştır. Mesele buraya kadar olan kısmı üzerinde kimse bir şey söyleme hakkı yoktur. Fakat aradan geçen uzun zaman, belediyecilerin kafasında ne büyük değişiklikler yapması olmalı ki, geçenlerde bu istimlak kararı bozulmuş ve eski Paşa Kahvesinin onarılmasına izin verilmiştir.

Belediyenin aldığı bu iki kararın ne gibi sebep ve ne gibi mecburiyetlere dayandığı bize meçhuldür. Araştırmağa da değ-

-Devamı 4 üncü sahifede-

En Büyük Kaybımız ATATÜRK'ÜN Aziz Hatırası dün bütün yurtta yâdedildi

Büyük olmak istersen

Büyük olmak için hiç kimseyi iltifat etmeyeceksin; hiç kimseyi aldatmayacaksın; memleket için hakiki mefkûre ne ise onu göreceksin, o hedefe yürüyeceksin. Herkes senin aleyhinde bulunacaktır; herkes seni yolundan çevirmeğe çalışacaktır; fakat sen bunlara mütehammil olacaksın. Öüne nihayet s i z i manialar yığacaklardır; kendini büyük değil küçük, zayıf, vasıtasız, hiç telâkki ederek, kimseden yardım gelmeyeceğine kanı olarak bu maniaları açacaksın.

Bundan sonra da sana büyükün derlerse, bunu söyleyenlere güleceksin. ATATÜRK

ATA'NIN EBEDİ İSTİRAHATGÂHINA TEVDİ EDİLMESİ MÜNASEBETİYLE İNÖNÜ'NÜN

TARİHİ BEYANNAMESİ

Büyük Türk Milletine:

Bütün ömrünü hizmetine vakfettiği sevgili milletinin ihtiram kolları üstünde Ulu Atatürk'ün fani vücudu istirahat yerine tevdi edilmiştir. Hakikatte yattığı yer, Türk Milletinin onun için aşk ve itibarla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.

Atatürk tarihte uğradığımız en zalim ve haksız itham gününde meydana atılmış, Türk milletinin masum ve haklı olduğunu iddia ve ilân etmiştir. İlik önce ehemmiyeti kavranmamış olan gür sesi, asla yıpranmayan bir kuvvetle nihayet bütün cihanın şuuruna nüfuz etmiştir.

En büyük zaferleri kazandıktan sonra da Atatürk, ömrünü, yalnız Türk Milletinin haklarını, insaniyete ezeli hizmetlerini ve tarihe hakettiği meziyetlerini ispat etmekle geçirmiştir. Milletimizin büyüklüğüne, kudretine, faziletine, medeniyet istidadına ve mükellef olduğu insanîyet vazifelerine sarılsam itikadı vardı. "Ne muflu Türküm diyene," dediği zaman, kendi engin ruhunun, hiç sönme-yen aşkını en manalı bir surette

hülâsa etmişti.

Fena zihniyet ve idare ile geri bırakılmış Türk cemiyetini, en kısa yoldan insanlığın en mükemmel ve en temiz zihniyetleriyle mücehhez modern bir devlet haline getirmek, onun başlıca kaygusu olmuştur. Teşkilâtı esasiyemizde ve bu gün bütün vatandaşların vücutlarında yerleşmiş olan laik, milliyetçi, halkçı, inkılâpçı, devletçi Cumhuriyet, bize bütün evsâfiyle Atatürk'ün en kıymetli emanetidir.

Ufulünden beri Atatürk'ün aziz adı ve hâtrası, bütün halkımızın en candan duygularıyla sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve bütün milletçe kendisine gösterdiğimiz samimî bağlılık, devlet ve milletimiz için kudret ve vefanın belâğı misalidir. Türk Milletinin aziz Atatürk'e gösterdiği sevgi ve saygı, O'nun niçin Atatürk gibi, bir evlât yetiştirebilir bir kaynak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir.

Atatürk'e tazim vazifemizi ifa ettiğimiz bu anda, halkımıza, kalbimden gelen şükran duygularımı ifade etmeyi, ödenmesi lâzım bir borç saydım.

Milletler arasında kardeşçe bir insanlık hayatı Atatürk'ün en kıymetli idealidir. Bütün dünyada ölümünün gördüğü ihtiramı, insanlığın âtisi için ümit verici bir müjde olarak selâmlarım. Bu sözlerim, yazıları ve toprağımızda şövalye askerleri ve mümtâz şahsiyetleriyle yazımıza iştirâk eden büyük milletlere, Türk Milleti adına şükranlarımızın ifadesidir.

Devletimizin bânisi ve milletimizin fedakâr, sadık hâdimi,

İnsanlık idealinin aşık ve mümtâz siması,
Eşsiz kahraman Atatürk!

Vatan sana minnettardır.

Bütün ömrünü hizmetine verdiği Türk Milleti ile beraber senin huzurunda tazim ile eğiliyoruz, Bütün hayatında bize ruhundaki ateşten canlılık verdin. Emin ol, aziz hâtrân sönmez meşale olarak ruhlarımızı daima ateşli ve uyanık tutacaktır.

Cumhurbaşkanı
İsmet İnönü

Menfaat

Acaba; dünyada maddî, manevî hangi şey vardır ki karşılığı bir menfaatla ölçülmesin?

En basit günlük işleri düşünelim, yapılıp yapılmamasında bir kazanç yok mudur? Hiç şüphesiz ki, her şey insanı yalnız kuru bir maddiyata bağlamaz, bunların dışında da mefaatler vardır, meselâ :

Bir fakiri sevindirmekten, bir kimseye faydalı olmaktan tutunuz da anne'nin çocuğunu emzirmedeki hazzı, bir mü'minin ibadette duyduğu ruh ferahlığı, huşu, menfaattan gayri ne ile izah edilebilir. Bu duygular, maddî kazanç gibi, belki yerinde ondan da çok sevindiren, huzura götüren karşılıklar sayılmaz mı?

Misaller, her seviye için, fert ve cemiyetle bir millete ve hattâ dünyaya teşmil edilerek çoğaltılabilir.

Demek oluyor ki, karşılığı menfaat olmayan hiç bir hareket ve bağlılık yoktur.

Bu gün Türk Milleti için en derüni haz ve menfaatte Vatanın selâmeti, İstiklâlinin bütünlüğü ve en kararlık günde bunu bize sağlayan eşsiz önderinin fanî vücudunu artık muvakkat istirahtgâhında değil, ebedî mabedinde görmektir.

Türk milletini hasta denildiği anda zafer burçlarına çıkararak, en geri düşüncelerden sıyrarak, medeniyet âlemini (NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE) (TÜRK BİR CİHANDIR) vecizeleri önünde mebhut bırakan ulu ölmez en hakiki yeri bütün Türk Milletinin vefa dolu kalbidir.

Lâkin, neden halâ aradan 11 yıl geçmesine rağmen en anıt kabirinin yapılması bitirilemedi?

Bir ihmal mi yoksa; Hayır, bu millet ulu varlığını kalbide, ruhunda, tevatf ettiği eşsiz şefini ihmal edemez.

Parasızlık mı? Fuzuli bu kadar masraflar yapılırken bunu da kabule imkân yok. O halde;

Bizlere, bütün bir cihanın gözleri önünde yaratılan mucizeden doğma bir vatan bağışlayan, bütün ömrünü bu vatana nezreden ATA'mıza bu kadar zamandır zahiri bir makam yapmamayı ne ile izah edeceğiz.

Türk Milleti bu huzurdan, bu sevinçten, bu en büyük derüni menfaattinden neden bu kadar zamandır mahrum bırakıldı? Buna kimin hakkı var?!

Evet soruyoruz, buna kimin hakkı vardı?!

Mahmut Yarmancı

Ticaret ve Sanayi Odası binası

Pek yakında inşasına başlanacağını bildirdiğimiz Ticaret ve Sanayi Odasının temel açma işine önümüzdeki pazar günü başlanacaktır.

Haber aldığımız göre bina yapılmakta olan adliye sarayı gibi taştan bölmeleri tuğladan olacaktır. Binanın temelatma işinin önümüzdeki hafta içinde yapılacağı ümit edilmektedir.

Mevsimin ilk Yağmuru

DÜN AKŞAM SAAT 6.30 DA BAŞLAYAN YAĞMUR ÇİFTÇİLERİMİZİN YÜZÜNÜ GÜLDÜRDÜ

Aylardanberi su yüzü görmeyen yol ve sokaklarımızın diz boyu tozlarının yatışması halkımızı sevince garketti

Bir müddettenberi b. klenen mevsim yağmurları dün akşam saat 6.30 da başlamış ve bir buçuk saat kadar devam etmiştir.

Ekim işlerini bitirmek üzere bulunan çiftçilerimiz ve toz topraktan bizar olmuş olan halkımız yağmuru sevinçle karşılamışlardır.

Bütün gece muhtelif fasillarla devam eden yağmur gazetemiz makineye verilmeğe üzere olduğu şu dakikada yağmur devam etmektedir. Havanın bulutlu ve serin oluşu yağmurun devam edeceği ümidini kuvvetlendirmektedir.

Veyis Ekener İstanbula gitti

Gazetemizin yazı işlerini fiilen idare eden Veyis Ekener, bazı hususi işlerini takip maksadıyla İstanbula gitmiştir.

Dönüşüne kadar yazı işlerini gazetemiz sahibi Sami Dural idare edecektir.

Arkadaşımıza hayırlı yolculuklar temenni ederiz.

Düzeltilme

4 Kasım 1949 tarih ve 17 sayılı nüshamızın dördüncü sayfasında "Tarsus Sulh hukuk Yargıçlığından," başlığı ile çıkan ilânın asıl başlığı "Tarsus Asliye Hukuk yargıçlığından,"dır.

Düzeltilir özür dileriz.

İki Ay Yıldız Kardeş Türkiye - Pakistan

Biri al, biri yeşil iki ay yıldız sancak;
Türk İslâm âleminin iki kutbudur ancak;
Türkiye'yle Pakistan ırker, dinca öz kardeş;
Garpta, şarkta yükselen iki muhabbetli baş!
Atatürk'ün Cinnah'ın bu, bir çift şaheseri,
Türk Muhammet ve Türkler öğünse yok mu yeri?
Pencaptan Bakanlara uzanan nur âlemi,
Sen Ulu Tanrının kuru bu mert, vakur âlemi.

Yusuf Kemal Kutluata

Pakistan Sefareti Basın Ateşeliğinden aldığımız bu şiiri sütunlarımızı koyarken derin bir haz duymaktayız. Dost ve kardeş Pakistana başarılar diler selâmlarımızı sunarız.

"Bu hal için Belediyeye kim ceza yazacaktır?,"

İnzalari dosyamızda mahfuz beş okuyucumuzun, müştereken imzalayıp gönderdikleri yazıyı aşağıya aynen koyuyoruz.

Memleket dert ve davalarına ön plânda yer vermeyi borç bilen gazetemiz böyle haklı yazılara sütunlarında yer vermekle şeref duyar. Yazı sahiplerinin yerden göğe kadar hakları vardır. Belediye, hakikaten kendisinde bulunmayan şeyleri halktan istemekte; belediyece becerilemeyen işlerin fertce becerilmesinde ısrar etmektedir. Bizim bildiğimiz var olanın muhafazası, temizlik korunmasıdır. Belediye, neyi varda muhafazasını; hangi işi temizdir de korunmasını istiyor? Bu yılların çözemediği bir bilmece ve bir muammadır.

Emin olun eğer belediyenin kudreti yetse, kışın yağmur yağdırıp, yol ve sokakları çamura boğduğu; yazın güneşte kurutup toza belediği için Allah'a ceza yazmakta bir an tereddüt etmez!..

Berdan Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne TARSUS

Aylar ve yıllardanberi belediye nezdinde yaptığımız müteaddit şikâyetlere rağmen; umumî helânın kanalı her onbeş günde bir dolmakta, patlamakta, pis bir manzara ve kokuyla gerek halkı ve gerekse bu civarda bulunan dükkan sahiplerini bizar etmektedir.

Çarşının ortasında ve göz önünde bulunan; tahsisatının ayrıldığı rivayet edildiği halde bir türlü yapılmayan bu kanal, her şeyden önce bir temizlik müessesesi olması icap eden belediyenin lakaydi ve temizlik anlayışını teşhir edegelmektedir.

Hal böyle olduğu halde, belediyenin, kışın çamurdan, yazın tozdan, topraktan geçilmeyen sokaklarda, kapı kapı dolaşarak ve bir takım imtiyazlı kapıların önünden gözü kapalı geçerek, rastgele ceza yazmasına hayret etmemek elden gelmiyor. Neymiş, su çıkmış, Çıkar elbet. Çünkü çıkmaması için sebep yok. Memlekette evvelâ kanalizasyon yok. Sonra yol yok, sokak yok. Daha sonra kirli suları toplayacak belediye vasıtası yok. Öyleyse tabii olarak, sivri ve karasinek üretme istasyonları vaziyetinde olan çukurları zaman, zaman dolacak ve dışarı akacaktır. Yukarıda verdiğimiz örnek bu hale tipik bir misaldir. Umumî helâ kanalı daha doğrusu çukuru sık, sık dolmakta, patlamakta, yolu berbat ve iğrenç bir hale sokmaktadır. Bu hal için Belediyeye kim ceza yazacaktır? Belediye bütün vasıta ve imkânlarına rağmen bu hali yıllardanberi önleyebilirdi mi ki, halk önleyebilirdi. Şu halde, su çıktı diye ceza yazmanın manası ne?

Bu çirkin hallerin bir an evvel önlenmesi lazımdır. Belediye, evvelâ kendinin riayete mecbur olduğu temizliği yapmalı, halka örnek olmalı, sonra temizlik istemelidir.

Yazımızın neşrini ve ilgililerinin dikkatinin bir defa da gazeteniz tarafından çekilmesini rica eder, saygılarımızı sunarız.

KÖŞEDEN

İşmeler

TEMENNİ

Dün Ebedî Şef Atatürk'ü toprağa verdiğimiz günün onbirinci yıldönümü idi. Halkevlerinde merasimler yapıldı. Bu büyük kaybımızın hayati, eserleri, şahsiyeti tebarüz ettirildi. Sinemalar, tiyatrolar, barlar ve eğlence yerleri sustu. Kahve ve gazino gibi yerler radyo plâk çalmadılar. Bütün Türk Milleti Ata'nın manevî huzurunda bir defa daha hürmet ve tazimle eğildi. Bu meyanda Türkiye radyoları da, matem ne olduğunu bildiklerinden mi, yoksa bilmediklerinden mi, her yıl olduğu gibi bu yıl da tatil yaptılar. Ve yalnız şansları vermekle iktifa ettiler.

Okuyucularım belki hatırlıyacaktırlar. Ankara radyosu bir defada, Kâzım Karabekir'i kaybettiğimiz günün gecesi matem tutmuştu. Neşriyatını kesmediği halde, Türk musikisi neşriyatını tatil etmekle matem olduğunu göstermişti. Bu da matem diğer bir şekli olsa gerek. O gün radyo, Türk musikisinin bütün kaynağı, garp musikisinin ise neşre kaynağı olduğunu iddia edenlere güzel bir ders vermişti. Neyse bunu bir tarafa bırakalım. Muzikten biraz anlar geçirim ama, o kadar uzun boylu değil. Onun için bu halin tefsirini erbabına bırakalım.

Benim burada yazmak istediğim, millî matem günümüzde radyolarımızın susmakta ısrar edipleridir. Bence matem susmak değildir. Eğer böyle olsaydı, cenaze merasimlerinde kimse konuşmaz, ölenin hayatını, kıymetini, mevki ve meşriyetini anlatmağa ve tanıtmaya kalkmazdı. Şu halde radyolarımızın susuş sebebi nedir? Hayır radyolarımız susmamalıdır. Bilâkis o gün hergünkü neşriyatları daha uzun ve daha sürekli neşriyat yapmalıdırlar. Hiç olmazsa yılda bir gün neşriyatlarını o ölmez adama tahsis etmelidirler. O gün, yani her yılın 10. Kasım günü için özel programlar hazırlamalıdır.

Her halde bu, bazı geceler için hazırlanmakta olan özel programlardan daha kıymetli, daha fâideli, daha orijinal ve daha özlü bir program olacaktır. Bu özel programda Atatürk, bütün cephesiyle tarihî değeri, isanı meşriyetleri, bilinen ve bilinmeyen taraflarıyla tekrar edilmeli, hatırlatılmalı ve yâdedilmelidir. Öyle sanırım ki, dünya çapında bir adamın hatırasına, layık olduğu hürmet ancak bu şekilde yapılabilir. Ve hakiki matem ancak böyle olur.

Quvaldır

BAĞ-I İREM

Dün, 10. Kasım 1949 Perşembe, «Devletimizin banisi ve milletimizin fedakâr, sadık hâdimi», «İnsanlık idealinin aşık ve mümtaz şimâsı», «Eşsiz Kahraman Atatürk» ün ebediyete intikal ettiği günün onbirinci yıldönümü idi.

«Türk tarihinde eşsiz bir varlık olan», «Dünya tarihine yeni bir devir açan» Atatürk 1881 de Selânik'te doğdu. 10. Kasım 1938 de İstanbulda hayata gözlerini kapadı. 20. Kasım 1938 de Ankara'ya getirilen tabutu, 21. Kasım 1938 de, eşine ender rastlanır bir merasimle, Etnoğrafya müzesindeki muvakkat istirahatgâhına tevdi edildi. «Hakkikatte yattığı yer, Türk Milletinin onun için aşk ve iftiharla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.»

Bu münasebetle, Ankaralı Aşık Ömer'in yazdığı şiiri takdim ediyoruz.

Yok gayrı bizlere uyku dönecek vey
Kime bel bağliyak kime dönecek vey
Vay amansız ecel, alçak ecel vey

Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı

Ağla gözüm ağla yaşlar dil olsun
Kurumuş deteler baştan sel olsun
Çiçek kara açsın, çayır kül olsun

Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı

En büyük, en güzel, en yiğit kayıp
Dereler, denizler çağlar ağlayıp
Rabbim de göz yaşı dökmese ayıp

Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı

Her gittiği yere o şân verirdi
Arslan bakışını görse erirdi
Kaşları yeleden nişan verirdi

Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı

Bakışları şimşek gibi çakardı
Yarını görürdü düne bakardı
Kürsüye çıktı mı arşa çıkardı

Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı

Her belayı öler arda atardı
Dermandı her derde hemen yeterdi
Babamızı elimizden tutardı

Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı

Kaybını yıldızlar bile bileler
Kırık kanatlar sola yeşerler
Kurt kuş duyup cenazene geşerler

Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı

Millet ATA'n gitti başın sağ olsun
Ölümü devr açsın yeni çağ olsun
Dağlar birer birer yanardağ olsun

Türklük yüreğini dağlasın gayrı
Cihan da bizimle ağlasın gayrı

Gitti her ocağın söndü alevi
Yeryüzü dediğin bir ölü evi
Cihan türbe olsa almaz o devli

Türklük yüreğini dağlıyor şimdi
Cihan da bizimle ağlıyor şimdi

Dönmüş denizler gözyaşı tasına
Dünya ortak çıkmış Türkün yasına
Her evden bir ölü çıkmışcasına

Türklük yüreğini dağlıyor şimdi
Cihan da bizimle ağlıyor şimdi

Gökler ağıtlardan titriyor kat, kat
Düştü üstümüze gerilen kanat
Onsuz dünya yarım, insanlık sakat

Türklük yüreğini dağlıyor şimdi
Cihan da bizimle ağlıyor şimdi

O hep dolu tuttu boş atmadıydı
Söz verince yaptı aldatmadıydı
Onbeş yıl tek burun kanatmadıydı

Türklük yüreğini dağlıyor şimdi
Cihan da bizimle ağlıyor şimdi

Bizdendi sevinci, bizdendi derdi
Biz uyurduk o bizleri beklerdi
Uyudu nâbeti bizlere verdi

Türklük yüreğini dağlıyor şimdi
Cihan da bizimle ağlıyor şimdi

Kuru yapraklara bezendik bu güz
Her göz kan içinde, sapsarı her yüz
Milyonlar bir babadan öksüz

Türklük yüreğini dağlasın şimdi
Cihan da bizimle ağlasın şimdi

Gök düşün toprağa toza belensin
Mezarına gece yıldız elensin
Şehitler doğrusun nöbet dolansın

Türklük yüreğini dağlıyor şimdi
Cihan da bizimle ağlıyor şimdi

Dünya hem kabir olur, hem onu gömer
Yıldızlar kandildir, semalar kemer
Sus boğula yazdın, sus Aşık Ömer

Türklük yüreğini dağlıyor şimdi
Cihan da bizimle ağlıyor şimdi

ATATÜRK'DEN VECİZELER

Eğer şunun bunun tevaccühünden kuvvet almağa tenezzül ederseniz, haliniz bilmem, fakat atiniz çürük olur.

Hayatı Millet tehlikeye maruz kalmadıkça harp bir cinayettir.

Şahsımız için değil, fakat mensup olduğumuz millet için elbirliğiyle çalışalım. Çalışmaların en büyüğü zafer.

Zafer "Zafer benimdir," diyebilenin, muvaffakiyet "Muvaffak

olacağım," diye başhyanın ve "mu vaffak oldum," diyebilenindir.

Hayat demek, mücadele demektir. Hayatta muvaffakiyet mutlaka mücadelede muvaffakiyetle mümkündür. Bu da manen ve maddeten kuvvete ve kudrete istinat eden bir keyfiyettir. Bizim vuzuh ile gördüğümüz siyaset millî siyasettir. Milletimizin kuvveti, mesut ve mustakar yaşayabilmesi için, devletin tamamen

millî bir siyaset takip etmesi ve bu siyasetin teşkilâtı dahilîyemize tamamen mutabık ve müstenit olması lâzımdır. Millî siyaset dediğimiz zaman kastettiğim mâna ve medlül şudur; Hududu milliyemiz dahilinde, her şeyden evvel kendi kuvvetimize müsteniden muhafazai mevcudiyet ederek millet ve memleketin hakiki saadet ve umranına çalışmak, medenî cihandan medenî ve insanî muameleye ve müteakbil dostluğa intizar etmektir.

İmtiyaz ve sınıf meselesi

-1 inci sahifeden artan-

mez. Çünkü belediyenin kararda kararsızlık hastalığı pek eskidir. Ve bunun binlerce örneğini belediye karar defterinde her zaman bulmak mümkündür. Ve bu gün gerek belediyenin ve gerekse şehrin içinde bulunduğu herçümercün en büyük sebeplerinden biri, belkide birincisi bu, kararda kararsızlık hastalığıdır. Bunun sebeplerini araştırmağı başka zamana bırakarak asıl meseleye dönelim.

İstiklak kararı, her ne sebebe dayanırsa dayansın, bozulduktan ve eski Paşa Kahvesinin taminine müsaade edildikten sonra; yukarıda başlı bırakıldığını yazdığım binanın sahibi belediyeye müracaat ederek yapısını tamamlamak için izin istemiştir. Bundan daha tabii bir şey olur mu? Dizece olmaz. Fakat öyle değil. Çünkü izin verilmemiştir. Sudan bahaneler ileri sürülmüş ve başlıbaşına bir şikâyet konusu yaratılmıştır. Gerçi bu vatandaşa, belediye mevzu kararı bir defa daha değiştirilmeden sonra, er veya geç bu izini alacaktır. Fakat için süruncemede bırakılmasına, pek belli bir hakkın tanınmamasına, sebepsiz şikâyet konusu yaratılmasına ve bir sürü kırtasiyeciliğe meydan verilmesine neden lüzum hasil olmuştur? Bir vatandaşa tanınan hak, diğer bir vatandaşa niçin tanınmamıştır? Sebepler malum okuyucularım. Daha dün komşun elektrik alırken, senin mahrum bırakılışın; falan çifte faz ceryan aldığı halde, filanın tek fazı bulamayı; sen lamba ışığında otururken, bir başkasına hususî telle elektrik verilmiş; yılın oniki ayında kapısının önünde su eksik olmadığı halde bir defalık olsun ceza hatta ihtar verilmeyen falancanın ailem tepeden bakışı; bir defa su çıktı diye ceza yiyen fakirin hali pür melali ve birazcık düşünmekle bulabileceğiniz daha bilmem hangi kayırmalar aynı sebepler etrafında döşüp dolayılır. Günler ve haftalardanberi elektriksiz oturan evler, birçok evlerde elektrigin hiç sönmemiş olduğunun hikmetini elbette biliyorlar.

Yasaklar koyan kararların neden çabucak değiştirildiğini bilmeyeniniz varmıdır? Nakliye vasıtalarına yapılan muamelede, hususî plâkalı arabaların gördüğü müsamaha meydandadır. Hasıl aynı iş için kolaylık göstermekte, mümkün çıkarmakta, işi bitecek olan vatandaşın imtiyaz ve sınıfına göre renk değişir, şekilden şekle girer.

İşte okuyucularım bütün bunlar ve bulunabilecek benzerleri "imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kütle", olduğumuzun delilleridirler.

T. C.

ZİRAAT BANKASI

1949 İkramiye tutarını

300.000 Liraya yükseltmiştir.4 Çekilişin Her Birinde **25.000,****10.000,****5.000, Liralık**

İkramiyelerden başka 1000 lira ile 50 lira arasında 458 muhtelif ikramiye vardır. Şansınız yardım ederse istediğiniz yerde, istediğiniz Evi, ARSA YI, TARLAYI, E Ş Y A Y I alabilirsiniz

Çekilişler

28 Şubat - 30 Mayıs

31 Ağustos - 30 Aralık

İkramiyelerden faydalanmak için keşide yapılacak ayın üçün kadar vadesiz tasarruf hesabında 100 Lirası bulunmak ve bu miktarda çekiliş tarihine kadar devamlı şekilde muhafaza etmek Kâfidir. Aynı müddet zarfında hesapları da 100 liran dan fazla bir bakiye muhatıza edenler her 500 lira için ayrı bir kur'a numarası alırlar.

MARKALI

Türk Mamûlatı, Son model Lüks malzeme ile yapılmış KASKETLERİ Tercih ediniz. Avrupa Kasketlerinin Fevkindedir. Her yerde arayınız.

Toptan Satış Yeri

S. ve K. CANDAN

İSTANBUL ÇAKMAKÇILAR YOKUŞU No: 52

Not: ALÂMETİ FARİKAYA DİKKAT!

Telefon: 2 2 4 9 8

DİKKAT...

Yeni han caddesinde HAYRİ ÇATAKLI EVLÂTLARI Tuhafiye, Hırdavat ve Züccaciye pazarı, yeni getirttiği ÇANDAN marka KASKETLERİ piyasaya arz etmiş bulunmaktadır.

ŞIKLIK, SAĞLAMLIK ve UCUZLUK gibi üç mühim vasfı bir araya toplamış bulunan ÇANDAN marka KASKETLERİMİZİ bir defa görmeyi ihmal etmeyiniz.

Ayrıca GÖMLEK, KRAVAT, ATLET, ÇORAP, MENDİL ve sair bütün tuhafiye ihtiyaçlarınızı en sağlam, en güzel ve en ucuz olarak ancak HAYRİ ÇATAKLI EVLÂTLARI mağazasından temin edebilirsiniz.

ZÜCCACIYE'ye ait her türlü mallarımız gelmiştir.

DİKKAT...**DİKKAT!..****DAKTOR****Refik Kırçak**

Memleket Hastanesi İç

Hastalıkları Mütchassısı

Hastalarını, İtfaiye arkasında,

25 sayılı muayenehanesinde

kabule başlamıştır.

Şimdi sayın okuyucularım, bütün bu hallere bakarak, Nef'nin babasını hievden meşhur; "Peder değil bir belayı siyahır başına, mısrandan mulhem olarak: "Belediye değil bir belayı siyahır beldenin başına, dersek, yalanını söylemiş oluruz. Ama doğru söyleyeni dokuz köyden kovacakmış! Ne çıkar? Sonra o devirler çoktan tarihe karıştı. Bu gün kovulacak olanlar, doğru söyleyenler degillerdir her halde.

Sami Dural

Aldatmaz Kundura Evi, hazır kunduralarını da, siparişler gibi, azami dikkat ve itina ile aynı sağlamlık ve zerafette müşterilerinin emrine amade tutmaktadır.

ŞİK, ZARİF, SAĞLAM, RAHAT ve MODAYA uygun KUNDURALARIMIZI bir defa görmek ve TECRÜBE etmek Kâfidir.

Fiyatlarımız günün şartlarına uygundur.

Her türlü sipariş, muhayyer olmak şartıyla kabul edilir.

Adres: İsmail Özerol - Atatürk Caddesi No. 20

BERDAN

Cuma aünleri çıkar,
Haftalık, Müstakil Gazete

Sahibi ve

Yazı İşlerini İfaiye eden:

Sami DURAL

İdare yeri: Şadırvanlı Han
hususî daire — TARSUS

Yıllığı: 5 lira

6 aylığı: 3 lira

Sayısı: 10 kuruş

Resmî ilanların satışı 30 kuruş.
hususî ilanlar pazarlığa tabidir.

Basıldığı yer:

GÜLEK Basımevi - Tarsus

DOKTOR

LÜTFİ KOLUKIRIKÇIL
Birinci sınıf dahiliye

Mütchassısı

Yeni getirttiği son sistem
rontgen cihazı ile muayene
yenerine başlamıştır.

Her türlü laboratuvar muayeneleri yapılır.

Günün her saatında hasta kabul edilir.

Adres: Kızılmutat mahallesi
Hasan Karamehmet

Apartmentı — TARSUS

Cumhurbaşkanı İsmet İnönü ve D. P. Başkanı Celâl Bayar

Mersin mi, Samsun mu?

Kat'iyyen şüphe edilmemesi lazımdır ki, İçel'lileri teessür ve galeyana garkeden saik özel menfaatler değil, memleket menfaatidir.

Hakikat bütün çıplaklığıyla ortada dururken hükümetin Samsun'a aeden tercih ettiği kafilaları haklı olarak işgal etmektedir.

Hükümet bu tercihin sebeplerini izah ve isbat etmek zorundadır

İfta içinde iktisadî zaruret ve menfaatların icabatını müdrik bütün vatandaşların içini burkan bir havadis kulaktan kulağa yayıldı. Bu havadis duymamış veya okumamış olmanıza ihtimal veremem. Fakat kısaca hatırlatmayı faydeli buluyorum

Bundan bir müddet evvel Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankası Türkiye'de bazı tesisler meyanında bir de liman inşası kredisini kabul edeceğini hükümete bildirmiş ve hükümetin tenzih selâhiyetli liman mütehasıslarından müteşekkil bir hey'eti Mersin'e göndermişti.

Mersin limanı'nın bugünkü durumunu; gerek harpten evvelki ve gerekse harp içindeki faaliyetini; hinterlandını ve liman sahalarını en ince teferruatına varıncaya kadar inceleyen bu hey'et : "Mersin'in her bakımdan modern bir liman olmak şartlarını haiz olduğu, kanaatına vararak, verecekleri raporda bu hususu tebarüz ettireceklerini beyan etmişlerdir.

İçin bu tarafını öğrendikten sonra bir de aşağıdaki sırtırları okuyunuz :

"Mersin'in geniş hinterlandı, 6 vilâyeti doğrudan doğruya 13 vilâyeti de kısmen içine alarak cem'an 5 000.000 nüfusu ve mesaba itibarıyla Türkiye mesahayı sahtiyesinin hemem hemen 1/3 nü teşkil eder. Bu hinterland içinde bilhassa istihsal (ziraf) ve tabii zenginlikler bakımından Çukurova ve Konya ovası gibi memleketin en geniş bölgeleri bulunmaktadır. Yalnız bu iki bölgenin geniş ve münibit arazisinden sulama ve makina zirastı sayesinde istihsalin kolaylıkla üç dört mislini almak mümkündür.

Mersin limanı ile hinterlandını teşkil eden halen mevcut demir yolu ve şoselere ilâveten devletce yapılmasına başlanmış bulunan Ankara—Karaman—Mersin ana yolu ile Mersin vilâyetinin şimal

hududundan itibaren Ereğli istikametine doğru vilâyetçe yaptırılması derpiş olunan yol inşaatının hitamiyle hinterlandı ile olan münasebatın daha ziyade inkâşafa mazhar olacağı aşikârdır.

Demek oluyor ki Mersin hakikaten Türkiye'nin en önemli bir mevkiidir.

Şimdi sayın okuyucu bir defa da harp yıllarında dış denizlerle değil, Akdeniz'le bile irtibatı tamamen kesilmiş olan ve hinterlandı Mersin'e nazaran çok daha dar bir sahaya inhisar eden Samsun'u düşün. Buna 23 yıldanberi her fırsatta tekrar edilen dileklerin hükümet tarafından daima anlayışla karşılandığını ve bir çok vaadler verildiğini ekle. Sonra da, hükümetin Samsun'u Mersin'e tercih etmiş olduğunu, eğer şimdiye kadar duymadınsa duy, oturup ağla!

Durumu olduğu gibi gözlerinizin önüne serecek olan bu tabloya kendimden birşey eklemeye ve bu "tercih !?", i isimlendirmeye lüzum görmüyorum

Yalnız, kat'iyyen şüphe edilmemesi lazımdır ki, İçel'lileri teessür ve galeyana garkeden saik özel menfaatlar değil memleket menfaatidir.

Hakikat bütün çıplaklığıyla ortada dururken hükümetin Samsun'u neden tercih ettiği kafilaları haklı olarak işgal etmektedir.

Hükümet bu tercihin sebeplerini izah ve ispat etmek zorundadır.

Sami DURAL

Halkevinde bil'umum vergi kanunları hakkında verilecek konferanslar

Haber aldığımız göre, Maliye Bakanlığı hesap nazmanı Osman Nuri Torol tarafından 1 ocak 1950 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan gelir, kurumlar, esnaf ve vergi usul kanunları hakkında bir seri konferans verilecektir.

için tertiplenen Suikası

SANIKLARDAN OSMAN BÖLÜRBAŞI VE FUAT ARNA TEVKİF EDİLDİLER.

Millet Partisinden Afyon Milletvekili General Sadık Aldoğan'ın dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki tezkere B. M. M. sine gönderildi

İsmet İnönü

Resmi Tebliğ

Ankara 16 (a.a.)—Başbakanlıktan bildirilmiştir :

Millet Partisi mensuplarından Afyonkarahisar Milletvekili Sadık Aldoğan ile Osman Bölükbaşı ve Fuat Arna'nın Cumhurbaşkanını öldürmeyi kararlaştırdıklarını ve kendisine de teklifte bulduklarını Denizli Milletvekili Reşat Aydın'ın hükümete ihbar etmiştir.

Hadiseye Ankara Cumhuriyet Savcılığı el koymuştur. Tahkikat devam etmektedir.

Tahkikat hakkında ilk zabıt
"Ankara Üçüncü Sulh Ceza mahkemesi.

Yargıç Emin Gebelcioğlu, Ankara Cumhuriyet savcılığının 16 11 949 gün ve H. E. 11879-949 sayılı ile yazılan ve buna bağlı kâğıtlar okundu ve incelendi. Olay : Devlet Reisi İnönü ve

Demokrat Parti Başkanı Celâl Bayar'ın imha snetiyle ortadan kaldırılması (Mareşal Çakmak'ın imzasıyla neçrolunacak beyanname ile) yapılacak propaganda neticesinde İcra Vekilleri Heyetini iskata matuf Millet Partisi üyelerinden Osman Bölükbaşı, Fuat Arna ve General Sadık Aldoğan'ın gizli ittifaklarından ibaret olup Denizli Milletvekili ve Millet Partisi faal üyelerinden Reşat Aydın'ın müsbet ihbarına dayanmaktadır.

Gereği düşünüldü :

Sanıklara isnat olunan fiil ağır cezalı mevaddan bulunduğu ve suç izlerini ortadan kaldırmak ihtimali gözönünde tutularak mevcut sübut delilleri müvacehesinde:

1—Osman Bölükbaşı ve Fuat Arna'nın Ceza Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 125, 104/2, 125 fıkra 2, bent 1 gereğince tevkiflerine, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 144 üncü maddesi mucibince tedbir alınmasına,

2—Diğer suç delillerinin ortadan kaldırılmasına mahal kalmaması için Sadık Aldoğan, Osman Bölükbaşı, Fuat Arna ve suçta ilgileri olduğu şüphesi bulunan ve İstanbulda oturan Nuri Lefel ve Millet Partisi Kadıköy Başkanı İzzet Mühürdaroglu'nun evlerinde, bürolarında, üzerlerinde, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 95 ve 97 inci maddeleri ve mütekip maddeleri gereğince usul dairesinde araştırma yapılmasına ve evrakın Cumhuriyet Savcılığına yollanmasına istek gibi karar verildi.

Sadık Aldoğan hakkında

Ankara 17 (a.a.)—Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'ye karşı suikast tertibinde ismi geçen Sadık Aldoğan'ın dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki tezkere bu gün Büyük Millet Meclisine gönderilmiştir.

—Devamı sahife 4 de—

gözü
ZULMÜN

Adını DAİ koysak

Vaktile adameğizın birı evlenir, üç ay [sonra da çocuğu olur, Zavallı saf, o gün kahvede ahbablarına gözlerinin içi gülerek, baba olduğunu müjdeler, çocuğu için bir isim bulmalarını rica eder. Tam o sırada içeri bir Bektaşî babası girer. Herkes; (İsabet, buyurun baba erenler, bizim arkadaşın üç ayda bir çocuğu oldu, sizden de münasip bir isim bulmanızı istirham ediyoruz.) derler. Baba, zarif bir tebessümle :

— Yavrunun adının DAİ olması münasıptır.

— Aman baba erenler Dai posta tatarı demek değil mi?

— Evet doğru, posta tatarı demektir. Lâkin 9 aylık yolu 3 ayda gelen bir, kimseye de başka ne denilebilir?

Ötedenberi ulaştırma işlerimizin aksaklığı dillerde destan olagelmektedir. Hele bu iş Devlet Demiryollarında ise hak yardımımız olsun. Bir mal İskenderun gibi nihayet 6 saatlik yoldan; bilhassa son zamanlarda, kontrolsüzlükten, memurun keyfine göre harekette serbest bulunmasından, belki de mes'uliyetsizlikten, rastgele istasyonlarda kesilip bekletilen bekletilen Tarsusa ancak 7-8 günde gelebiliyor.

Malların, Motorin, Gaz, Benzin gibi istasyonlarda günlerce bekletilmesinin büyük tehlikeler tevhit edebilir cinsten olması dahi bu ağır aksak işi bir nebzecek harekete geçiremiyor.

Şikâyetlerin de ancak o an için nazarı itibara alınarak, başka semere vermediğini görünce aklıma son çare olarak Bektaşî babanın tavsiyesi geldi. Acaba bu vasitanın adını değiştirsek de, DAİ koysak nasıl olur.

Malların sür'atle gelmesine fayda eder mi dersiniz?

NİRENÇİ

TRUMAN'IN RUSYA'YI İTHAM EDEN SÖZLERİ

Vaşington 17 (a.a.) — Dün gece Cumhurbaşkanı Truman, misafiri İran Şahı Rıza Pehlevî'ye gerfene büyük bir ziyafet vermiştir. Truman verdiği autokta Sovyet Rusyayı telmih ederek şunları söylemiştir :

"Taahhütlerine saygı göstermek lüzumuna inanmayan büyük bir devletle anlaşmamız vardır. Biz bir anlaşma imzalamadığımız zaman buna bir paçavra gözü ile bakmayız. Bu, saygı göstermek kararında olduğumuz bir anlaşmadır. Büyük memleketimizin saygı ve geleneği böyledir."

ŞEHİR YURT DÜNYA HABERLERİ

Ş Londra'da turizmi genişletmek maksadile yapılan "Milletlerarası otel konferansı", na memleketimizden kimsenin iştirak etmemiş olması üzüntü uyandırmıştır.

Ş Şimdiye kadar alkolden ileri geldiği sanılan siroz hastalığının başka sebeplerden ileri geldiği anlaşılmıştır.

Bu konu üzerinde yıllardan beri çalışmakta olan Dr. C. H. Best ve Toronto şehrindeki meslektaşları, Siroz hastalığının karaciğerde fazla yağ toplanmasından ileri geldiğini açıklamışlardır.

Döktörler yeni saha üzerinde çalışmalarına devam etmektedirler.

Ş Bilindiği gibi Rusya, Polonya, Çekoslovakya, Romanya, Macaristan ve Bulgaristan Yugoslavya ile dostluk anlaşmalarını feshetmiş bulunuyorlardı.

Şimdi de Yugoslavya Arnavutlukla olan dostluk anlaşmasını feshetmiş ve Belgrat radyosu Yugoslav - Bulgar hudut anlaşmasının da feshedildiğini bildirmiştir.

Aynı zamanda Yugoslavya ile Çekoslovakya arasındaki telefon muhaberesi kesilmiştir.

Ş Almanya meselesini görüşmek üzere Pariste toplanmış olan üç Batılı Devlet dışişleri Bakanları Mr. Acheson, Mr. Bevin ve M.

Shuman bir tebliğ neşretmişlerdir.

Tebliğde Avrupa ve Dünya barışının uhafaza etmek ve kuvvetlendirmek hususunda basıl olan mutabakat belirtilmekte ve Batı Alman Hükümetine geniş nispetle hareket serbestisi verileceği kaydedilmektedir.

Ş Milletlerarası imar ve kalkınma bankasının memleketimizde bir de liman inşası kredisini deruhte etmesi üzerin; hükümetin i-çel'lilere vermiş olduğu sözü unu tarak, Samsun'u tercih etmesi i-çellileri haklı olarak infiale sevk etmiştir.

İçel'de çıkan bütün gazete ve dergiler, sütunlarını günlerdenberi bu konuya tahsis etmekte ve haklı davalarını duyurmağa çalışmaktadırlar. Bu münaşebette Havadis gazetesinin yayınladığı baş makalelerden birinin başlığında geçen acı ve fakat yerden göğe kadar haklı cümleleri aşağıya aynen alıyoruz :

"Mersinlilere kat'i teminat veren hükümetin tercih bakkını Samsun lehinde kullanmasındaki sebep rakamların belâgati karşısında bir mana ifade edemez."

"Ortada realitelerin değil de mıntıkavî düşünce zebunu şahsî nufuzların karara müessir olması"

—Devamı 4 nci sahifede—

Masal

Ulaştırma Bakanına

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde,
Cinler cirit oynarken eski hamam içinde;
Hamamcinin taşı yok, tasının ortası yok,
Oduncu dağa gitmiş elinde baltası yok.
Üçler, Kırklar, Yediler, beleş olmaz dediler,
Bedava bir kimseye miyavlamaz kediler,
Anladın mı ey Memiş, parayla biter her iş,
Hiç bir yerde yemişler parasız verilmezmiş.
Hey mola, heya mola bizler çıktık bir yola,
Üç gün, üç gece sonra sapsımtık başka yola.
Az gittik ve uz gittik, dere tepe düz gittik,
İki def'a kış gördük, altı ay bir güz gittik.
İlerde bir bağ gördük, bağ içinde dağ gördük,
Her tarafı yemyeşil bu dağda bir bağ gördük.
Baktık bağ kapusunun önünde üç merdiven,
Hepsi aynı boyda taş toprak, tunç merdiven,
Evvel çıktık yukarı, sonra aşağı indik,
Tunç merdiven yoluyla heman içeri girdik.
Bir değirmenci gördük değirmen çeviriyor,
Karısı da oturmuş ipliği eğiriyor,
Orta yerde bir kedi, girince miyav dedi,
Simsiyah tüylerinin ucu tavana değdi.
Kedinin gözü, kaşı hele heybethi başı,
Bir tesadüf cylese taş eritir bakışı.
Ya o uzun kuyruğu arslana olur yele,
Dünyayı yedi def'a sarar da artar bile,
Çarşambadan öncedir sayın okurlar Salı,
Heyecanla dinleyin söylenecek masalı,

—Devamı gelecek sayıda—

"Kim eşek?,"

Geçen pazartesi günü idi. Akşam yemeğinden sonra arkadaşlarla buluşacak, Şehitler Abidesi Derneğinin tüzüğü üzerinde çalışacaktık. Yazıhaneden biraz geç çıktım. Geç dedimse, bize göre geçtir bu. Çünkü saat altıyı vurduktan biraz sonra idi.

Yemeği lokantada yedim. Arkadaşları aradım. Buluşacağımız yerde in, cin yok. Bir bekledim, iki bekledim ne gelen var ne haber. Çar naçar yazıhaneye döndüm. İş mi istersiniz? Hangisinden ve neresinden başlayım diye bir hayli düşünmek lazımgeldi.

Ne kadar çalıştığımı bilmiyorum. Bir aralık yorulduğumu hissettim. Şöyle elektrik lambasına bir göz attım. Eh, mırıldı kabilinden de olsa, belki radyo dinletebilir diye düşündüm. düğmeyi çevirdim. Çit, bekle ki makine isnacak. Kulduğım radyoda. Bir taraftan da elimdeki yazının taslağını bitirmeğe çalışıyorum. Vaziyet tam tahmin ettiğim gibi. Bir mırıldı geliyor ama ne dediği pek anlaşılıyor. Kulduğımı biraz yaklaştırdım. Meclis saati. Pek dinlemeye ve dinlenmeye yarar bir şey değil doğrusu. Çünkü gazete muhabirleri Meclisin günlük çalışmalarını radyodan daha iyi tesbit ve izah ediyorlar.

Meclis saati deyince aklıma geldi. Geçen hafta şu Seçim Kanunu inceleyen ilmi hey'et meselesinin Mecliste kopardığı kıyameti hatırlarsınız elbet. Hani Osman Nuri Köni, Adalet Bakanı Fuat Sirmen için: «Kendileri Roma'da tahsil ettiler. Ama, Musolini zamanında, Kendi partisine göre Roma'da ilmi istihfaf tahsil ettiler, muhalefete göre ilmi azamet, bana göre ise hem ilmi istihfaf hem ilmi azamet tahsil eylediler» demişlerdi. Sirmen'de: "Kendileri Abdülhamit devrinde okudular da acaba ilmi istihfaf tahsil ederek müstebit mi oldular..." diye cevap vermişlerdi. Rahmetli Naşit sağ olsaydı bunları dinleseydi. Her halde san'atî bir tarafa bırakır Millet Vekili olmaya çalışırdı.

Radyonun mirutusunda hen bunları düşünürken ceryan biraz kuvvetlendi, ses yükseldi. Hemen düğmeyi çevirdim, ver elini İstanbul. Orada da bir konuşma var. Kulduğımı kabarttım. İstanbul Ankaradan biraz zayıf galiba. Hiç bir şey anlaşıldığı yok. Elimi uzattım, radyoyu kapamak üzereydim. Ses birdenbire yükseldi: "Kim eşek," dedi sustu. Fakat ceryan o kadar düşmüştüki bir hayli zaman beklediğim halde sözün gerisinden bir şey anlamak mümkün olmadı. Şu Tarsus'ta radyo dinlemek ömür vallahı. Boş bir zamanınızda

—Devamı sahife 4 de—

KOŞEDEN

SİZ NE DERSİNİZ?

Seyhan gazetesinin 14 Kasım 1949 tarih ve 137 sayılı nüshasında "Hoca'nın dedeği gibi" başlıklı bir yazı çıkmış bulunmaktadır.

"Şehirli" imzasını taşıyan bu yazıda: En çok tenkide uğrayan teşkilâtın belediye olduğu; her gün biraz daha genişleyen ve nüfusu çoğalan memlekelerde belediyelerin dar bütçe, borçlar ve yarım kalmış işler altında inleyip durduğu belirtildikten sonra; büyük işlerden vazgeçtik, basit ve paraya ihtiyaç göstermeyen amme hizmetleri için doğru dürüst yapılmıyor, suali sorulmakta, kabahat belediye zabıta memurlarına yüklenerek "Bizim kanaatimiz şudur ki, artık esnafa, halkla ahbaplık yapmaktan başka hiç bir iş görmeyen zabıta memurları sıkı bir kurstan geçirilsin. Belediyeciliğin ne olduğu öğretilsin. İncap edenler tasfiyeye tabi tutulsun..." denilmektedir.

Burada belediye zabıta memurlarını müdafaa edecek değilim. Ve fakat işin hal şekli görüşüme göre bu değildir. Eğer hakikaten, belediyeciliğin ne olduğunu öğretmek lâzım geliyorsa, buna bizzat belediye denilen zevattan ve belediye başkanından başlamak lâzımdır. Çünkü bunlar, belediyeciliğin ne olduğunu öğrenecek olurlarsa, onların emir ve mürekabeleri altında çalışan diğer elemanlar belediyeciliği kendiliğinden öğrenmiş olurlar.

Yalnız belediye işlerinin değil, diğer ağır aksak yürüyen işlerin hemen hepsinde müsterek olan taraf işte budur.

Tek parti sisteminin enküçük otoriteye kadar aşladığı diktatörlük zihniyeti ve zümre sellenati; batır, gönül, taraf gibi benlik düşünceleri her türlü mülahazanın üstünde görmüş, işe adam değil adama iş aramış; liyakat, bilgi, feragat ve fedakârlığa ve hatta her gün biraz daha kıymetini kaybeden diplomaya yüz çevirerek, tavsiyeli ve arkalıları tercih etmiştir.

İdare mekanizmasının her gün biraz daha bozularak, bu gün içinde bulunduğumuz keşmekeşe düşmesinin hakiki sebeplerini de burada aramak lâzımdır.

Demek oluyor ki, kursa ve tesviyeye tâbi tutulması gerekenciler, bu gün için, iş yapanlar değil, iş yaptırılardır. Eğer bunu sağlayabilirsek, yani iş yaptırınları temizleyebilirsek iş yapanları temizlemek kolay olacaktır. Bu suretle de "Şehirli", arkadaşımızın işe ayaktan başlayan teklifine lüzum kalmıyacaktır. Çuvaldız

Rajk ve Arkadaşları idam edilmediler mi?

Geçenlerde, Mareşal Tito'nun yardımıyla bir hükümet darbesi hazırlamakla itham ve mahkeme edilerek, asılmak suretille idam edilen eski Macar İç ve Dışişleri Bakanı Rajk ve arkadaşlarının idam edilmemiş olduğu fikrini ortaya atan bu orijinal yazıyı Cumhuriyet gazetesinden iktibas ediyoruz.

Yazıda ileri sürülen iddia doğru ise, daha önceleri idam edilen bir çok şahsiyetlerin sağ olduklarına inanmak lâzım gelecektir.

Her suçlu planında muhakbir notayı unuttur ve bu noksan en nihayet onu ele verir, derler. Bu, siyasi cinayetlerde de böyledir. Suçlu, sonunda, sonunda, bir hata işler ve ilk bakışta ehemmiyetsiz görünmekle beraber, bu hata nihayet onu ele verir.

İşte, Ruslar bu hatayı işlediler.

Geçen hafta Belgradtan verilen bir haberde Mareşal Titonun şu beyanatta bulunduğu bildiriliyordu:

"Eski Macar Dış İşleri Bakanı Rajk Laszlo haziran ayında tevkif edildikten sonra Moskova'ya götürülmüş ve orada kendisine nasıl itirafta bulunacağı öğretilmiştir. Rajk'ın muhakemesi muayyen bir usule göre hazırlanmıştır. Maznunların kendi kendilerini itham etmeleri nasıl temin olunuyor, bunu bilmiyorum; fakat bunun için korkunç bir usule başvurulduğu muhakkak."

Tito'nun bu sözlerindeki en mühim nokta hangisidir? Rajk'ın tevkif edildikten sonra Moskova'ya götürülmüş olması. Rusların; kendilerini ele vermek hususunda işledikleri hata da budur. Anlaşılan, komünist polis teşkilatında ufak bir gedik vardır ve bu hadise tamamile gizli yapılmamış, başkaları tarafından duyulmuştur.

Rajk'ın Moskova'ya götürülüp getirilmesi için mühindir?

Mühimdir, çünkü bizce eski Macar Dışişleri Bakanı Moskova'ya kendisine bir şey söylenmek üzere değil, bir şey gösterilmek üzere götürülmüştür.

Evvelâ burada biraz duralım ve maznunların neden istenilen şekilde itiraflarda bulduklarını izah için ileri sürülen tefsirleri birere birer gözden geçirelim.

Arthur Köstler'in «Sıfır ve sonsuzluk» isimli eserindeki teze uyararak farzedelim ki Rajk'a kendisini alçaltmanın partisini yükseltmesi için zarurî olduğu kabul ettirildi. Fakat, bunun için onu Moskova'ya götürmeğe ne lüzum vardı? Bu için Rajk'ın eski arkadaşları tarafından ve kendi dilile yapılması daha mantıklı ve daha tabii değildir?

Gerek Rajk'ın, gerek onunla beraber tevkif, muhakeme ve mahkûm edilenlerin, gerekse bundan evvel komünistler tarafından itham

olunanların, iddia makamile işbirliği etmiş gibi kendi kendilerini suçlu göstermeleri ve bütün tafsilatle itiraflarda bulunmaları, bazıları tarafından da, esrarengiz bir ilacın eseri olarak izah edilmektedir.

Hakikaten, ortada böyle bir «itiraf ilacı» bulunsa bile, maznunların Moskova'ya götürülmesine gene lüzum yoktur. Kaldı ki eczacılık ve tıp demir perdenin bu tarafında da Rusya tarafındaki kadar malûm ve müterakki birer ilimdir. Şuuruna sahip bir insanın istenilen itiraflarda bulunmasını temin edecek kimyevi bir maddeyi mevcut olduğunu şimdiye kadar hiç bir ciddi alim kabul etmemiştir.

Diğer bir iddia da şudur:

Casusluk ve ihanet suçlarıyla itham edilen Rajk ve arkadaşlarına «lobotomie» ameliyatı yapılmıştır. Bu ameliyat beyin üzerinde yapılır ve insanın hareketlerini kontrol eden ön kısım, beynin diğer kısmından kesilip çıkarılır. O zaman maznun kolayca tesir altına alınır ve istenilen «itiraflar» da bulunabilecek bir hale getirilir. Meşhur Moskova temizleme muhakemelerinde bu usule başvurulduğu ileri sürülmüştür.

Fakat yaptığımız tahkikat göstermiştir ki, «lobotomie» tecrübesi 1935 te Lizbonda profesör Egaz Moniz tarafından yapılmıştır ve bu usul, ilk büyük komünist davalarından hayli sonra tabii mevkime konulmuştur.

Maznunların, aileleri efradına ezîyet ve işkence edileceği korkusuyla hareket ettikleri iddiası bazıları için kabul edilse bile hepsi için edilemez. Rajk ve arkadaşları arasında, hiç bir aile bağı olmayan, binaenaleyh husumlarına işkence edileceğinden korkusu bulunmayan en aşağı bir iki kişi gösterilebilir.

O halde, itham olunanların, kendilerine isnad edilen en adi suçları istisnasız hep birden kabul etmeleri için başka bir sebep vardır.

Diğer taraftan, onların Macaristandan kaldırılıp ta Rusyaya götürülmeleri ve tekrar geri getirilmeleri gibi tehlikeli bir şeyi göze almak için de ortada mühim

bir sebep bulunması icap eder. Vakiâ Tito demecinde yalnız Rajk'ın ismini zikretmiştir, fakat onunla beraber diğer maznunların da Moskova'ya götürülüp getirilmedikleri ne malûm? Bizce, itham edilenlerin hepsi bir müddet için Rusyaya götürülmüşlerdir. ve kendilerine, kanaat getirmeleri için bir şey gösterilmiştir.

Onlara verilmiş istenilen kanaat şudur: İddia makamının ileri sürdüğü suçları kabul edip bu yolda «itiraflar» da buldukları taktirde, sağ kalacaklardır.

Komünistler birbirlerinin sözüne inanmazlar. Onlara göre en mühim şey siyasettir. Siyasette söze ancak küçük burjuvalar ve tedenni etmiş insanlar kıymet verir. Onun için Rajk ve arkadaşlarına «partimizin her şeyden üstün olan menfaatleri bakımından bizim istediğimiz şekilde itiraflarda bulunmanız zaruridir, bunu yaptığınız taktirde sizi ancak görünüşte idama mahkûm edeceğiz» diyenlerin, bu sözlerini tutacaklarına dair kat'i kanaat vermeleri lâzımdır.

Komünistlerin türlü hilâlelerine aklı gelmedik ince desiselerine alışık kimselere bu kanaat nasıl verilebilir.

Bunun için bir tek yol vardır:

Vaktile, idam edildikleri bildirilen kimselerin hayatta olduklarını göstermek.

İşte, kanaatimize, Rajk ve arkadaşları Moskova'ya onun için götürülmüşlerdir. Orada, enki davalarda «kurşuna dizilen» veya «astan» mahkûmların hakikatte idam edilmediklerini ve halen sağ olduklarını gözlerle görmüşlerdir.

Rajk Moskovadayken bir gün hapishaneyeye Stalin'in gelip onunla görüştüğünü iddia edecek olursak hiçbir şeyi izah etmiş olmayız. Fakat Rajk'ın meselâ Buharin'le veya «kurşuna dizilmiş» sandığımız fakat hakikatte ara sıra mühim bir rol oynamak üzere sahnedeki çekilmiş olan daha başka meşhur şahıslarla yarım gün geçirdiğini kabul edecek olursak bütün muamma halledilmiş olur.

İşte, Mareşal Tito'nun demecinde işaret ettiği noktanın bizce en doğru izah şekli budur.

(L'Illustration)

"KİM EŞEK?.."

- Sahife 2 de artan -

elinize kalemi alın, geçin radyonun başına. Çok değil bir saat not alın. Sonra bu notu daktilo edin. En yüksek tanıdığınız bir gazeteye gönderin. Emin olun hiç tereddüt etmeden "komedi," diye basarlar hem de birinci sınıf muharrir ücretinden payınıza düşeni gönderirler. Üstelikte meşhur olursunuz.

Neyse bu "kim eşek," merak ettim. Ne olduğunu hiç olmazsa tahmin edebilmek için saata bakmak lazım. Fakat hem saatim yok, hem de hiç sevmeyişim bir şey bu saat. Saathane benim yazılanı denemek için ama, elektrigi yanmıyor, Yanmaz tabii. Çünkü eski ve unutulmuş şöhretlerden biridir O, kim itibar eder. Ne imtiyaz sahibidir ne de dayısı var. Bunun üzerine gündelik bir gazete aradım. Buldum da 14 Kasım tarihli Cumhuriyet gazetesi. Baktım B.M.M. saatı, saat 22 de. İstanbulda aynı saatla Necmi Rıza Ahşkan ve arkadaşları topluluğu konseri. Okuyucuların isimlerini ve hele programı takdim eden zatın Burhan Felek olduğunu gördüğüm zaman özaldım doğrusu.

Şimdi mesele bu "kim eşek," tabirinin manasını bulmaya kalıyordu. Bunun bir şarkı olması ihtimali vardı ama böyle bir şarkıyı hiç hatırlamıyordum. Aklıma Türk Musikisi Dergisi neşriyatından "seçilmiş şarkı güfteleri," isimli kitap geldi. Gerçi aradığım şeylerle bu kitapta bulduğum vaki değildir ama bir defa arayım dedim. Yeri gelmişken yazayım. Bu kitabın isminde bir «Seçilmiş» kelimesi vardır. Ekat «sıralanmış» manasına gelir. Çünkü seçme denilen şeyden mahrumdur. Akla gelen şarkılar gelişigüzel sıralanmıştır. Sonra, kitabın üzerinde yazılı olduğu gibi eser şarkıların güftelerinden teşekkül etmiştir. Tabii olarak güftekarların da yazılması lazım gelir. Fakat öyle değil, bestekârlar yazılmıştır. Yani güfteler [bestekârlarla takdim edilmiştir. Acayip şey doğrusu. Neyse, «kim eşek»i "kim," de aradım, yok. Belki «Ah» tadır dedim, yok, «Of»ta olmasın dedim, orda da yok. Yok, yok ama aklıma takılmıştı bir kere. Felek durup dururken, İstanbul radyosu gibi bir yerde, her halde "Kim eşek," diye bir soruyu, hem de bir konser takdiminde söyleyivermezdi. Hasılı bu "Kim eşek,"i Türk Musikisi dergisinde aradım, karışık notalarda aradım, bulamadım. Bir de baktım ki saat onikiyi vuruyor. Bulamadığıma değil, işimden gücümden olduğuma özaldım.

Geceyi ve ertesi günü bunu düşünmekle geçirdim. Hangi iş elimi attımsa yarım yamalak ça-

SEHİR YURT DÜNYA HABERLERİ

- Sahife 2 den artan -

kalıyorki bunu düşünmek bile çok acıdır ..

Ş Pakistan Müslüman Birliği Başkanı Nian Çavdri Halik Uzaman tazyare ile Londradan İstanbul'a gelmiştir. Dört, beş gün kadar İstanbulda kalacak olan başkan bilâhare Ankara'ya gidecek ve hususi ziyaretlerde bulunacaktır.

Ş 20 Kasım 1949 Pazar günü Ankara'da 19 Mayıs stadında oynanacak Türkiye - Suriye milli maçı için, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Futbol Federasyonu başkanlığından yayımlanan bir tebliğde :

Ankara Demirspor'dan: Abdulkadir Arun, Iskender Akpınar ve Mustafa Ercan,

Ankara Harp Okulu Gücünden: Mustafa Ertan,

İstanbul Beşiktaş'tan : Şükrü Gülesin, Hüseyin Saygın, Vedii Tosuncuk, Fahrettin Canseven,

Fenerbahçe'den : Erol Keskin Fikret Kırca, Erdal Kocaçimen ve Lefter Küçük Andoniyadis,

Galatasaray'dan: Gündüz Kılıç, Bülent Eken ve Naci Özka-

ya.

Vefadan Melih İlgaz'ın Milli takıma seçildikleri bildirilmiştir. Ş Türk Edebiyat Aleminin olgun simalarından biri olan Hıfzı Tefik Günensoy geçen pazar günü, hiç beklenmedik bir zamanda, kalp sektesinden vefat etmiştir.

Ş Newyork'tan bildirildiğine göre Kurmay Başkanı Orgeneral Omar Briddle verdiği bir demeçte, Avrupada bir harp çıktığı takdirde Amerikanın vakit kaybetmeden derhal müdahale edeceğini söylemiştir.

Ş Birleşmiş milletler sosyal komisyonunun son toplantılarından birinde Sovyet büyük elçisi Panyuşkin, Yugoslavyanın Rusya hakkındaki ithamlarına cevap vermez tenezzül etmeyeceğini söyleyerek salona terk etmiştir.

İhşabiliyorum. Dedim ya kafama takılmıştı bir kere. Kime rastladımca: "Dün Necmi Rıza Ahşkan'ın konserini dinlediniz mi?" diye sordum. Aksilik bu ya kimse de dinlememiş veya dinleyememişti. Üzattıyalım okuyucularım, nihayet musiki sever ve musikiden anlar bir dost müşkilimi halletti. Meğer tahmin ettiğim gibi bu bir şarkı başlangıcı imiş. Dostum kimin olduğunu ve makamını söyleyemedi ama "Kim eşek," diye değil "Kime şekva edeyim," diye başlıyan bir şarkı hatırladığımı söyledi.

Sami Dural

Ş Oxford üniversitesi NuField Kolejinin plastik cerrahi profesörü Dr. Thomas Bomeret Kilner, bir seri korferans vermek üzere İstanbul'a gelmiş bulunmaktadır.

Kilner, Bu ayın 22 sine kadar İstanbulda: Deri yamalar, deri ağular, deriden gayri sebest ağular, deforme dudak ve damak deformasyonları hakkında beş konferans verdikten sonra Ankara'ya gideceklerdir.

Gandhi'nin katili Godse ile suç ortağı Apte asılmak suretiyle idam edilmişlerdir.

Bina yapımını teşvik için hazırlanan rapor

Türk Belediyecilik derneği üçüncü genel kurul kararıyla teşekkül eden «Bina yapımını teşvik işleri» komisyonu çalışmalarını bitirerek raporunu tanzim etmiştir.

Rapor: Hazineye ait arsaların sür'atle belediyelere devri; emlak ve kredi bankasının sermaye ve kredi imkanlarını arttırması; bina yapımı işlerine tahsis edilmek üzere tabvilat çıkarılması; çeşitli vergilerde ve münakalatta kabul olunan muafiyet ve tenzillerin hassasiyetle uygulanması; fertlere nazaran daha kolaylıkla kredi sağlyabilecek kooperatiflere toplanan inşaatın temin edeceği ucuzluk, zerafet ve ahenk gözönüne alınarak ferdi müraaatlardan önce üye sayılarına göre toplu arsa tefrik olunması; imar mevzuatında yurtdaşın ev yapma kabiliyetini azaltan hükümlerin sür'atle kaldırılarak bunun yerine medent ve fenni icaplara aykırı olmamak şartıyla ev yapma kolaylığına pratik yoldan sağlyacak hükümlerin kabul olunması teklif edilmektedir.

Halkevinde bilumum vergi kanunları için verilecek konferanslar

- 1 nci sahifeden artan - -

Bina, saat 18 de,
22 Kasım Salı; Gelir vergisi kanunu, serbest meslek ve hizmet erbabına, saat 18 de,

24 Kasım Perşembe; Kurumlar vergisi kanunu, kurum mensuplarına, saat 18 de,

26 Kasım Cumartesi; Esnaf vergisi kanunu, sabit ve seyyar esnafa, saat 18 de.

DOKTOR
Refik Kırçak
Memleket Hastanesi İç Hastalıkları Mütahhasısı

Hastalarını, İtfaiye arkasında, 25 sayılı muayenehanesinde kabule başlamıştır.

DOKTOR
Ali Nadir Hayta

Askerlik ödevini bitirerek memlekete dönmüş ve İsmet İnönü caddesi 40 numarada açtığı muayenehanede hastalarını kabule başlamıştır.

Günü her saatında hasta kabul edilir. Salı günleri, öğle sonu fakir hastalar meccanen muayene edilir.

Adres : İsmet İnönü caddesi, Parmakcalıklı kavhe karşısi.

DOKTOR
LÜTFİ KOLUKIRIKGİL
Birinci sınıf dahiliye Mütahhasısı

Yeni getirdiği son sistem rontgen c i h a z : ile muayenerine başlamıştır.

Her türlü laboratuvar muayeneleri yapılır.

Günün her saatında hasta kabul edilir.

Adres: Kızılmurat mahallesi

Hasan Karamehmet Apartmanı — TARSUS

BERDAN
Cumla aünlere çıkar,
Haftalık, Müstakil Gazete

Sahibi ve Yazı İşlerini fiilen idare eden

Sami DURAL

İdare yeri : Şadırvanlı Han hususî daire — TARSUS

Yıllığı : 5 lira

6 aylığı : 3 lira

Sayı : 10 kuruş

Resmî ilanların satırı 30 kuruş, hususî ilanlar pazarlığa tabidir.

Basıldığı yer :
ÖLEK Basımevi - Tarsus

İlan

Tarsus kaymakamlığından

1 Ocak 1950 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan Gelir, Kurumlar, esnaf ve vergi usul kanunları hükümlerine giren mükelleflere düşen görevleri bakımından tereddüt ettikleri hususlar hakkında bilgi vermek üzere Mal müdürlüğünde 15-11-1949 tarihinden itibaren bir danışma yeri açılmıştır.

Gerekli izahat cumartesi pazardan mada her gün saat 14-16 arasında verilmeyecektir. Yuad bütün mükelleflere açık bulnacağından belli gün ve saatlerde müraaat etmeleri bildirilir.

Başboş Gençlik

Zamanında ve muntazaman gübrelenip sulanmayan; kök, sak ve yapraklarına musallat olan parazitlerden temizlenmeyen; -soğuk soğuk ve rüzgâra karşı muhafaza edilmiyen her fidan nasıl ölmeğe veya eliz ve verimsiz kalmağa mahkûmsa; ihtiyaçları temin edilmeyen, üzüntü ve sıkıntılarına çare bulunmayan, arzu ve hevesleri mümkün merite tatmin edilmeyen evvela aile, sonra da mektep terbiyesiyle teşekkül etmiş eğilmez, bükülmez, sağlam bir karakterle tehziz edilmeyen, daha sonra da ideal bir okuma aşkı verilmiyen ve daimi bir himaye ve mürakabe altında bulundurulmıyan gençte cılız ve verimsiz kalmağa, üstelikte aile ve cemiyet için muzır ve tehlikeli olmağa mahkûmdur.

Nasıl ki henüz gelişmekte olan bir fidanı bütün bu tehlikelerden korumak ve onu istediğimiz şekilde yetiştirmek için türlü tedbirlere baş vuruyor, azami dikkat ve ihtimam gösteriyorsak; bir genide istenilen vasıf ve seviyede yetiştirebilmek için, onu, cemiyetin tehlikelerine karşı silahlamak, bu tehlikelere bizzat karşı koyabileceği çağa gelinceye kadar daimi bir himaye ve mürakabe altında bulundurmamak lazımdır.

Fidan için türlü parazitler, şiddetli soğuk ve sıcaklar, rüzgârlar ne ise genç için de cemiyet odur. Bunu daima gözdeinde bulundurmamak ve ona göre hareket etmek zorunda olduğumuzu unutmamalıyız. Fakat ne yazık ki, bu gün gençliğimiz bir fidana gösterilen ihtimamdan bile mahrumdur. Kendi haline terk edilmiştir. Başboştur. Başta aile olmak üzere okul ve cemiyet kendisine düşen vazifeyi maalesef yapmamaktadır.

Bu niçin böyledir ve bu davayı halletmek için ne gibi çarelere tevessül etmek lazımdır? Bu soruların karşılıklarını başka bir yazımda belirtmeğe ve görüşümü izah etmeğe çalışacağım. Yalnız şu kadarını söyleyeyimki; kahve köşelerinde hassaten ahlâkın sukut ettiği üzerinde duran ve adeta bilgiçlik tasarlarcasına lâf ebeliği yapanlar; bu sukutu her şeyden önce kendilerinde aramalı ve düzeltmesin evvelâ kendi çocuklarından, yeğenlerinden, hisım ve akrabalarından başlamalıdır.

-Devamı Sahife 4 de-

SAMİ DURAL

Öğretmen Nakillerinin İç Yüzü

«Şahsi Kinler, Parti Baskısı, Yaşanma Gayreti»

«Talimatname; öğretmenler için yer değiştirme zarureti olarak sağlık raporları, karı - koca memuriyeti ve evlat tahsili diye yalnız üç mazeret kabul etmiştir,,

Sayın Millî Eğitim Bakanımız:

Lâtûf beklerken kakra uğramış bir kısım Tarsus öğretmenlerinin, Çukurovanın biricik Partisiz gazetesi olan (BERDAN) daki (Büyük Millet Meclisi Sayın Üyelerine) başlıklı açık mektuplarını ben de okudum. Yer yer ve zaman zaman (Himaye heyeti) ve (Okul - Aile Birliği) Yönetim kurullarında uzun müddet çalışmış Maarif sever bir vatandaş sıfatıyla konuyu ele alarak geniş ve derin inceledim.

Ön söz olarak tebarüz ettirmeliyim ki, gazete sütunlarında okuduklarımıza göre, bu sene İstanbulda bine yakın, Afyonda 150, Seyhanda 110, filân ilde şu kadar, falan vilayette bu kadar... Ve nihayet, keddi ilimizde de bütün kadronun beşte birinden fazlasının nakle tabii tutulması, zihinlerde bu işin her hangi bir maksatla Türkiye çapında yapıldığı inancını uyardırmıştır. Maamafih, bu konu üzerindeki haksızlıkları tebarüz ettirmeye çalışan sürekli neşriyatın, danişıklı doğuş gibi görülen

o pek sathi takrirden başka hiç bir tesirine halâ şahit olamadığımız için, sayın öğretmenlerimiz bu mektuptan da fayda beklememeli-dirler. Divan Edebiyatının güzel bir beyitle tavsif ettiği gibi ve bilindiği üzere:

Güle güş ettiremez, yok yere bülbül inler.

Varakı mih-ü vefayı k'im okur, kim dinler?

Nitekim, mevkiine göre henüz çok genç olduğu kadar, Pekervârî pek te otoriter görünen siz Millî Eğitim Bakanımız, o sathi Takriri en Yüksek Kürsümüzden verdiğiniz cevaptaki (Nakiller Öğretmen sayısının yüze üç buçüğünü geçmemiştir.) cümleleriyle ve sükûta karşılannmasıyla zımnın danişıklı doğuşu açığa vurmuş oluyorsunuz. Filhakika, Türkiye'nin en kalabalık nüfuslu ve en sık okullu köşelerinden birisi olan Tarsus Kazasında mevcudun üçte birini tutan 40, bütün ilimizde kadronun yüzde yirmibeşine yaklaşan 120 kadar öğretmene en az 500 nüfusile rızasız ve cezasız (Ey Gazetler!..)

türküsü söylettirilmiştir. Evet, Ey Gazetler!.. yol göründü yine garip serimel..

Öyle garip nakiller ki...

Bu seneye kadar yürürlükte bulunan mevzuatımızdan ve teamülümüzden sarfı nazar; en yüksek idere otoritemiz olan Bakanlar Yüce Kurulamızın geçen öylül başında bütün Valiliklere tebliğ ettiği (Öğretmen Nakilleri Yönetmeliği) ne de taban tabana zıttır. Bu talimatnamede muallimler için yer değiştirme zarureti olarak, (Sağlık raporları, karı-koca memuriyeti ve evlat tahsili) diye yalnız üç mazeret kabul edilmiştir.

Ne hazin bir olaydır ki...

15 Bakanımız imzasını taşıyan bu Yönetmelikte bazı Kanun ve Kararnameler gibi kâğıt üzerinde kalmış, Mesleki uzak görüşlülüğünüzden avantajlar uman öğretmenlerimiz dama ve hatıta sapan taş olmaktadır hala kurulamamış, bilakis onları hayal kırıklığına uğratmıştır.

Evet, öyle garip nakiller ki...

Kayro tasarruflarından çok ev-

-Devamı 2 inci sahifede-

«Tarsus,, yolcu gemisi için bir broşür hazırlanması karara bağlandı

En büyük ve en modern yolcu gemimiz «Tarsus»; taşıdığı isim bütün hususiyetlerini, tarihi ve tabii bütün güzelliklerini canlandıran bir broşür hediye edilmiş ve geminin Tarsus manzaraları ile süslenmesi için, belediye genel kurulu isabetli bir karar almış bulunmaktadır.

Bu karar gereğince, fotoğrafları alınması lâzımgelen tabii güzellikleri ve tarihi eserleri tebliğ etmek ve broşürü hazırlamak maksadile: Veyis Ekener, Sami Dural, Rifat Özavci, İzlet İnceer, Hidayet Beyce, Ali Homurlu, Mustafa Boro, Cemil Aybağ, Ni-yazi Ramazanoğlu, Yahya Turhan Şadi Eliyeşil, M. Kemal Karamehmet, Hakkı Dörtlemez, Fevzi Kalkançı, Hilmi İnal ve Remzi Toros'tan müteşekkil bir heyet seçilmiştir.

Heyet ilk toplantısını 30. Kasım 1949 Çarşamba günü saat 15 te belediye salonunda yapacaktır.

Mersin Halkevi müzik kolu konseri

Hasseten Hüseyin Küçük henüz 12 yaşında olmasına rağmen güzel sesi ve keman çalışıyla çok beğenildi

Geçen Cumartesi gecesi Tarsus Halkevi salonunda, Mersin Halkevi Müzik kolu tarafından verilen konser, halkımız tarafından ilgi ve takdirle takip edilmiş ve muvaffak olmuştur.

Konserin birinci kısmı acem aşiran faslından Emin ağanın acem aşiran peşreviyle başlanmış. Şerif İçli, Rifat Bey ve Nikagos ağa'nın acem aşiran şarkılarıyla devam etmiş ve tanburî Cemil beyin ferah-faze saz semaisiyle sona ermiştir.

İkinci kısım Rumeli ve Anadolu türkileriyle süslü bulunuyordu.

Üçüncü kısımda, tabii Mustafa efendinin beyatı nakış yürük semaisi başta olmak üzere, Yesari Asım, Lem'i Atlı, Rakım Elkutlu Suphi Ziya bey ve Osman Nihatın seçme şarkılarından müteşekkil bir buket yapılmıştır.

Konser her üç kısımda da hakikaten güzel ve hatasız bir şekilde devam etmiş ve dinleyicileri büyük bir sevinç ve memnuniyete garketmiştir. Gençlerimizi tebrik eder, başarılar diler, teşekkür ederiz.

Ortaokul Okul-Aile Birliği Genel Kurul toplantısı yapıldı

Ortaokul Okul - Aile Birliği Yönetim kurulu üyeliklerine seçilmiş olan üyeler, geçen hafta halkevi salonunda toplanarak, aralarında vazife taksimi yapmışlardır.

Yapılan seçimde: Yönetim Kurulu başkanlığına Şadi Eliyeşil başkan vekilliğine Hakkı Dörtlemez, muhasipliğe Nurettin Uslu, veznedarlığa Ömer Hayta, kâtipliklerde Şeyki Özcan ve Seyfettin İsisoy seçilmişlerdir.

ŞEHİR YURT DÜNYA HABERLERİ

Birleşmiş milletler siyasi komisyonunda Rusyaya şiddetli bir hücumda bulunan İngiliz Dışişleri Bakan muavini Mc. Neill, Vichinsky'ye hitap ederek şöyle demiştir:

"Vichinsky, Rusyaya gidiniz ve Sovyet hükümetine, milletinin dünya sempatisinden mahrum kalmasına yalnız kendisinin sebep olduğunu anlatınız. Memleketinize dönünüz ve hükümetinize Sovyet rejiminin hesaplı ve tertipli hayasızlığına dünya vicdanının isyan ettiğini söyleyiniz ve ona anlatınız ki, her hangi bir vatanserever her hangi bir küçük devlete veya her hangi bir toprağa karşı korkunç ve soysuz faaliyetine devam edebilir, Fakat bu faaliyete devam ederken dünya milletleri ilerliyor."

Ş Hemşerimiz ve arkadaşımız Lutfi Oğuzcan'ın Adana'da çıkarmakta olduğu haftalık "Esnaf" gazetesinin ikinci sayı geçeri Salı günü zengin ve olgun yazılarla ihtiva ettiği halde temiz bir şekilde çıkmıştır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Lutfi Oğuzcan'ı tebrik eder, başarılar dileriz.

Ş Matbuat âlemini ve efkârı umumiye pek alâyişli bir şekilde meşgul eden suikast meselesinin asılsız olduğu tebeyyün etmiş; bu mesele ile ilgili olarak mevkufl bulunan Fuat Arna ve Osman Bölükbaşı Ankara C. Savcılığının re'sen talebi üzerine tabliye edilmişlerdir.

Diğer taraftan Sadık Aldogan'ın dokunulmazlığının kaldırılması meselesini tetkik eden komisyon, dokunulmazlığın kaldırılmasına mahal olmadığı hakkında çoğunlukla karar vermiştir. Mamafih hükümetin dokunulmazlığın kaldırılması hususundaki teklifini geri alması meseleyi kökünden halletmiştir.

Ş İngiltere Dışişleri Bakanlığı sabık müsteşarı ve Lordlar Kamarası azasından Lord Vansittart: "Kremlin'in büyük bir hızla harp hazırlıklarını tam mîlâmağa çalıştığına dair emareler gittikçe çoğalmaktadır," demiştir.

Ş Rusyadan gelen haberlere göre; askerî sefler arasında yeni bir temizlik hareketi başlamıştır. Komünist Partisinin bütün idareyi elinde tutabilmek maksadıyla bazı baş kaldıran Mareşal ve generaleri ortadan kaldırmaya karar verdiği ve ani olarak temizlik hareketine girdiği zannedilmektedir.

Ş Geçen Pazar günü 19 Mayıs Stadında yapılan Türkiye - Suriye futbol maçı, takımımızın 7-0

galibiyetiyle neticelenmiştir.

Ş Londradan bildirildiğine göre, Sovyetler, Doğu Almanya'da, eski nazileri de yardımıyla bir ordu teşkil etmeye çalışmaktadırlar.

Ş Baltık denizini Karadenize bağlamayı istihdaf eden bir proje Ruslar tarafından hazırlanmış ve tatbiki konulmuştur. Bu proje gereğince Oder ve Tuna nehirlerinden istifade edilerek bu iki denizin birbirine bağlanması temin edilmiş olacaktır. Fakat Yugoslavyanın Rus blokundan ayrılmış olması bu projenin tabiiik imkânını zorlaştırmakta ve hattâ imkânsız bırakmaktadır.

Balıkta Stettin limanını Kara denizde Köstenceye bağlayacak olan Oder - Tuha kanal: Ruslara Balkanların bütün nakliyatını kontrol etmek ve istedikleri şekilde hareket etmek imkânını verecektir. Bazı haberler bu konu üzerinde çalışmaların şimdiki halde iki uçta başlamış olduğunu bildirmektedir. Ruslar bu işler için esirleri kullanmaktadırlar.

(Devamı sahife 4 de)

ÖĞRETMEN NAKİLLERİNİN İÇ YÜZÜ

(Birinci Sahifeden artan)

vel usulü dairelerinde bildirilmiş olan Yönetmenliğe en uygun müzakeretler de hiç nazara alınmaksızın, koca bir Vilayet kadrosunun bozta birini teşkil eden 120 kadar öğretmen, altıyüze yakın nüfusuyla yalnız dama taşı olarak yerinden oynatılmakla kalmamış; aynı zamanda, her biri birer sapan taşı sanılarak pek uzaklara fırlatılmışlardır. Valilik makamına sunulan ve tomorlar teşkil eden itiraz dilekçelerinin bir kısmına (Müfettiş raporları gereğidir.) mealinde sudan karşılıklar verilmiş ve bazıları da, aradan bir buçuk ay geçtiği halde hâlâ cevapsız bırakılmıştır. itirazlara verilen karşılıklar, ilkökul öğretmenliğini, aralarında tecrübesiz ve hissine mağlupları da bulunabilen tek bir müfettişin kalemi ucuna takılmış birer oyuncak menzilesinde gösteriyor. Bir kısım dilekçelerin iki aydanberi hâlâ cevapsız bırakılmakta olması keyfiyeti ise; Anayasanın bir evrak için koymuş bulunduğu azami 15 günlük mühlet maddesinin de yine kâğıt üzerinde bırakıldığını tabarâz ettirmektedir. Hatta, bizzat Bakanlık Yüce Makamındaki

25-10-1949 tarihinde kayda geçmiş olan bir kar; itiraz dilekçesine tamam 30 gündür hiç bir cevap vermemiştir. Maamafih, rahmetli Ziya paşanın dediği gibi, davacı Kadı, şahidi Muhzar olan bir mahakemenin kararını temyizden hakkin tecellisini ummak mübalden imkân beklemek kadar beyhude bir intizardır sanırım.

Durum okadar hâzîdîr ki... bu garip nakiller yüzünden tedrici körlüğe mahkûm edilmiş tra-homlu gözlerin, ani felç veya ölüme sürüklenmiş tansiyonlu ve komalı vücutların, memesiz ve mamasız bırakılmış kundaklık yavruların; orta öğrenimden alıkonulmuş heveskâr gençlerin pek acı ve yürek yakıcı durumlarını ifade eden itirazat müracaatlara bir ve bir-buçuk aydır cevap vermiyen ilgili makamların bu sükûtları ise, hak dilenen sızlanışlara bıyık altından gülme manasını ifade ediyor. Fazla olarak ta bu garip kadro ile yalnız şahsî haklar değil, aynı zamanda Meslek ve e memleket menfaatları da hiçe sayılarak, adam kayırma gayretiyle, müracaatsız ve mazeretsiz merkeze almalar, ihtiyaçsız yere bir öğretmen daha vermeler.... gibi keyfi haller de yok değildir. işte bu çigit sebepler yüzünden:

1 — hala kapalı kalmış ve hatta iki yıl kendi paralarıyla birer vekil tutmalarına rağmen, yine tek öğretmen veya vekil elinde bırakılmış 150 öğrencili köy okulları vardır.

2 — Haksız olarak yerinden oynatılmak istenen öğretmenler sanki bir kasti mahsusla hep en uzak mesafelerden seçilerek, tahsisatsızlık yüzünden okulları kapama zorunda kalan dar ve fakir bütçemize pek ağır bir harca-rah kâlfeti de yükletilmiştir ve işte ödenememektedir de..

3 — Rızasız ve cezasız nak- edilenlerin bir çokları, yollukları verilmeden tebliğ edilmek istenen nakil emirlerini geri çevirdikleri ve hâlâ ödenek te sağlanmadığı için yeni görev yerlerindeki okul veya sınıfları iki aydanberi kapalı bırakılmıştır. Kılıf hazırlanmadan minareyi çalmanın mümkün olamayacağı mülâhazasıyla, kadro taralanmaksızın haricîların teminine tevessül edilmiş veya sağlanması mümkün tahsisat kadar nakil yapılmış olsaydı öğretim de bu kadar aksamazdı.

Dosdoğru olayların ta kendisini anlatan şu üç medde, bu yılki İçel ilköğretim kadrosuyla, acemilik veya yaranma etkisi altında meslek ve memleket menfaatlarımızın da şahsî haklarla birlikte çignenmiş olduğuna elde mevcut

(Devamı üçüncü sahifede)

MASAL

(II) ULAŞTIRMA BAKANINA

—Geçen sayıdan devam—

Vaktile, bir diyarın zümürüt kögesi varmış,
Kıymeti yeryüzünde asumanlar kadar mış
Tarlada başaklaştı altın hare açarmış,
Her yanda gelincikler ateş büse saçarmış.
Bir gelin başı gibi papatya süsleriyle,
Cenneti andırırmış binbir kuş sesleriyle.
Sihirler yaratmış şebnemlerden şerhede,
Güzelliği olmazmış belki bağı iremde.
Şafak düğün yaparmış buldum diye dengimi,
Görünce bu diyarın pamuğunun rengini.
Renklerin şahrayına bağlayınca Güneşle,
Tabiat dansedermiş tutuşup bu ateşle.
Grup yakut tâcini burda zevkle giyermiş,
Mehtap bu güzel yurdu Cennet diye gezermiş.
Bulutlar raksedermiş o simin kanatlarla,
Yıldız, yıldız avize oturtulmuş taklarla.
Aşk gibi, Hülya gibi mai tülümüş seması,
Bir Peri busseymiş rüçgarının teması.
Birer hayat nefhası oluverirmiş burda,
Aşkından coşan meltem uğradıkça bu yarda.
Bağları bahçeleri duraymış lezzetini,
Ahalisi sembolü sayılmış iffet'in.
Bin nüvazikle sarıp Berdan'la Ceyhan, Seyhan
Bereket besliğinde salıyormuş her zaman.
Dizlerine Akdeniz başını yaslayarak,
Ağkını yanıyormuş bin yıllar ağılayarak.
Kışın, sanki baharı kucağında bağlarmış,
Su seslerinde içli melodiler çağlarmış.
ÇUKUROVAymış adı, bu bi bedel ülkenin,
Burda gülermiş yüzü, gönülü elem çekenin.
Ulaştırma içinin lâkin ataletinden,
Halkın gönülü sızlarmış devasız illetinden.
Bu uğurdaki derdi anlatsın her kelime,
Ulaştırma dertleri açılın lime lime.

—Devamı gelecek sayıda—

KÖSEDEN

Nasıl mukabele edeceğiz

Birleşik Amerikanın Hindî yetiştiricileri tarafından, Amerikalıların her yıl Kasım ayının sonuncu Perşembe günü kutladıkları şükran günü münasebetile; Pasifik kıyılarının Meinveile dolaylarında açılan Hindî sergisinde 100.000 hindi arasından seçilen ve «Unity» adı verilen, sekiz buçuk aylık, 15,5 kilogram ağırlığında bir erkek hindi Sayın Cumburbaşkanı İsmet İnönü'ne hediye edilmek üzere refakatinde Sergi müdürü ve diğer iki hindi daha olduğu halde, dört motörlü bir Pan Amerikan uçağıyla İstanbula getirildi. Yeşilköy hava alanında iki saat istirahat ettirildikten sonra Devlet Hava Yollarının taşıt uçaklarından biriyle Ankaraya ulaştırıldı. Dün Amerikan Büyük Elçisi tarafından, Şükran günü münasebetiyle, Ankarada Çubuk Barajında verilen 400 kişilik ziyafette hazır bulunanlara gösterildi. İhtimal ki bu gün de Sayın Cumhurbaşkanına takdim edilecektir.

Sayın okuyucular: Buraya kadar okuduğunuz kısım, hâdisenin haber tarafı. Bunun bir de, ister şaka, ister ciddi ister iğne, isterse de çuvaldız kabul edin, kafamızın de alamadığı, belki de alamadığı bir tarafı daha var. O da bu hindi hediyesinin kimin aklına, niçin geldiği ve nasıl bir mâna ifade ettiği meselesidir. Bilindiği gibi hindi hiç bir bakımdan makbul addedilen bir hayvan değildir. Ahmaktır, hantaldır, eti makbul etlerden değildir. Ve her halde Cumhurbaşkanına Sayın İnönü'ne takdim edilecek bir hediye hiç değildir. Şüphesiz bu hediye, ne olursa olsun, gönderen ve takdim edenlerin görüş ve düşünüş tarzı gözönünde bulundurulmak suretiyle, kabul etmek nezaketi gösterilecektir. Bizim asıl merak ettiğimiz nokta bu hediyeye nasıl bir mukabele edileceğidir. Öyle sanır ve öyle ümit ederiz ki bu mukabele görüş ve düşünüşümüze hakim olan an'anelerimizden ilham alacaktır.

Bizce mühim olan nokta burada: Hediyeye hindi cinsinden bir hayvanla ve meselâ bir kazla mı mukabele edeceğiz? Evet, nasıl mukabele edeceğiz?

ÇUVALDIZ

ÖĞRETMEN NAKİLLERİNİN İÇ YÜZÜ

(Baştarafı sahife 2 de)

Bir çok delillerden yalnız üç tanesidir. Bir taraftan da meclislerde ilköğretim seferberliği var diye kendimizi avutmakta, östlerimizi atlatmakta ve koca bir medeniyet alemini aldatmakta devam edebiliriz. Her gün biraz daha arttırılan şu hayat pahalılığında geçiminden âciz olduğu kadar, zaman zaman huzur ve istikrarı da bozularak, dama ve hatta sapan taşı yerinde kullanılmak istenen bir zümre ile seferberlik yürütme iddiası seraptan susuzluk kandırma hülyası kadar; beybude ve böbürlenme kelimelerinden başka neyi ifade eder?

Buraya kadar sıralamaya çalıştığım hazin tablolar yalnız Tarsus ve devede kulak nev'inden azıcık ta Mersin ilçelerine ait olanlardır. Diğer dört kazamızdaki öğretmenlerimizin yeni kadro durumlarını da, binbir gece masaları ve yedi başlı dev hikâyeleri garabeti içerisinde duyuyor ve dinliyoruz. Halbuki, ortada pek apaçık ve hiç te su götürmez bir hakikat... ve hatta (Güneş balçıklı sıvanmaz) cümlesinden daha veciz bir hakikat mevcuttur ki, o da ilkökul öğretmenlerinin diğer devlet memurluklarına benzemiyen tarafıdır.

Yarınki neslimizi ve Millî mu kadderatımızın atisini inan ve güvenle ellerine emanet ettiğimiz bu fazilet ve feragat timsali münevver zümrenin vazifelerinde başarılı olabilmeleri için en birinci şart muhitlerini ve aileleri pek yakından tanımaları ve oldukları gibi tanınmaları gerektir. İlkokul öğretmenleri yapı sandığı teşkilât kanunuyla muallimlerimizi birer yurt ve ev sahibi kilmaktaki gaye de işte budur. Fihakkika, (Yuvarlanan taş yosun tutmaz.) 'şeklindeki A-ta sözünün pek veciz ifanesi gibi yerleşmesine zaman ve imkân verilmeyen öğretmen de tanıyamaz, tanınamaz ve binanealeyh muvafak ta olamaz.

O kadar ki... İlkokul öğretmenleri için huzur ve istikrar sınırlı bekçimiz yiğit Mehmetçğin e-lindeki parlak silahı kadar kutsaldır da!

Bu yılki İçel ilköğretim kadrosunun pek enteresan üç cebhesi daha vardır ki, O da rızasız ve cesazsız yeri değiştirilmiş bazı öğretmenlerimiz için:

- A — Şahsi kinlerin,
- B — Parti baskısının,
- C — Yaranma gayretinin mevcubahsı olmasındır.

Evet, şahsi kinler, Parti baskısı, yaranma gayretli..

1 — İddialara göre, aynı zamanda beden terbiyesi Bolge Baş-

kant olan Millî Eğitim Müdürü Nazmi Vural'ın, maç yeri münakaşaları ile, öğretmen olarak ayrılan eski Tarsus müfettişinin tesiri altında kalarak bazı muallimlerimiz için kin götmekte olduğu ısrarla söylenmektedir.

2 — En makul mazeretlerine bile kıymet verilmeksizin yerinden oynatılmışlar arasında, vaktiyle Demokrat partiye yazılma ve 1946 seçimlerinde İktidarın kanunsuz emirlerini yerine getirmeme, sırası geldikçe de, Millet ölçüsünde münevver bir vatandaş olarak sosyal tenkitlerde bulunma.. gibi sudan sebepler ve bahanelerle damgalanarak, Sapana konulup İlçe sınırı dışına fırlatılmış olanların da bulunduğu ileri sürülmektedir. Halbuki C.H.P. de yıllarca kayıtlı kalmış, aynı partinin yönetim kurulunda çalışmış ve hatta, uzun müddet Kaza Başkan vekilliğini bile yapmış diğer bir öğretmen, müracaatsız ve mazeretsiz köyden şehire alınmıştır. Demek oluyor ki İktidar ve Muhalefet partilerinden ana mesleklerine dönmüş iki öğretmenenden C.H.P.li lütfâ lâyük görölürken D.P.li kabra müstahak tutuluyor.

İlkokul sınıflarında bile öğretim ve eğitim artık Demokratik sistemlere yönetilmesi, Yüksek Bakanlığımızdan da emrolunurken, ötedenberi Demokrasi ruh ve zihniyeti güden Muallimler böyle gelişigüzel Particilikle töhmetlenirse, her münekkide muhalif ve her tenkide muhalefet damgası basmak icap eder, bu takdirde ise, rızasız kalemlere kelpeten ve duasız ağızlara kilit vurmuş kalkışmış oluruz ki; buna, buondan yarım asır evvel dahi o kara ve kızıl Sultan bile muvaffak olamamıştı!

3 — Bütün bu söylentiler farzî muhal kabilinden bir an için birer dedikodu mahiyetinde telâki edebilse dahi, o garip kadronun düzenlenmesinde bence, en hafif tabiriyle, hiç olmazsa acemilik ve yaranma etkisi vardır ve mutlaktr. Fihakkika :

A — Yeni İller kanunu ile, her babayığitin hakkaniyetle kullanıyacağı kadar Valilere pek geniş selâhiyetler verilmiş olması,

B — Bir kısım idare amirlerini, 1950 seçimlerine kadar, asalet sağlama ve binanealeyh, iktidara yaranma kaygısı altındatutmuş olmak için, kocaman bir vatanın belkide üçte birini vekil valilerle idarede ısrar olunması, pek tabii olarak bir yâran ve bendegân zümresi meydana getirir.

Bilhassa İçel'de, hemşeri olduklarını duyduğumuz iki yetkiliden birisinin ilk Vali vekilliği, öbürünün ikinci Marif Müdürlüğü olması dolayısıyla ve her ikisinin (Devamı sahife 4 te)

REŞAT AYDINLININ TEŞRİİ MASUNİYETİNİN KALDIRILMASI İSTENDİ

Ankara 23 (Özel) — Reşat Aydın'ın teşrii masuniyetinin kaldırılmasına dair Başbakanlık tezeresi meclise gelecek, karma komisyona verilmiştir.

Misafir "Phoebe,, kruvazöründe tertip edilen basın toplantısı

İskenderun 24 (aa) Dün limanımıza gelmiş bulunan İngiliz Phoebe kruvazörü suvarisi albay H.G. Dickinson saat 16,15 den 18 e kadar devam eden bir basın toplantısı yapmış Türk-İngiliz dostluk tezahürüne vesile teşkil eden bu toplantıdan sonra gemi gazetecilere gezdirilmiştir.

Gemi komutanı 1938 de Atatürk'ün ölümü münasebetiyle lagiz deniz müfrezesinin komutanı olarak merasime katıldığını ve o zaman ilk defa tanıdığı Türkiye'nin hayrete değer bir terakkiye mazhar olduğunu belirtmiş ve Ankarayı muasir medeniyetin bütün icaplarını gerçekleştirmiş bir hükümet merkezi olarak müşahede ettiğini söylemiştir.

Izmir, Karaburun, Foça ve Urla'da kaydedilen depremler

23 Kasım 1949 tarihinde saat 18,50 ile 18,55 arasında İzmir Karaburun Foça ve Urulada 3 deprem olmuştur. Bunlardan en uzunu Karaburunda vukubulmuş ve 20 saniye devam etmiştir. Her üç yerde can ve mal kaybı yoktur.

Bulgar ordularının başına Rus generali getiriliyor

Nevyork 24 (a.a.) — Bulgaristandan alınan son haberlere göre, Polonyada olduğu gibi Bulgaristanda da bir Rus generali Bulgar ordularının başına getirilecektir.

Yeni bir taşıt uçağı

Fort-Vorth 24 (a.a.) — Bir Amerikan firması tarafından inşası tatbik safhasında bulunan yeni taşıt uçağının silâhlı 400 asker yahut 45 tonluk malzemeyi doğrudan doğruya Birleşik Amerikadan Avrupaya taşıyabileceği bildirilmektedir.

Şehir, Yurt ve Dünya Haberleri

—Sahife 2 den artan—

Ş Belgrat'ın Yugoslav olma-
yan çevrelerinde belirtildiğine gö-
re, Ruslar Arnavutlukta bulunan
aaker mevcudunu iki misli arttır-
mış bulunmaktadır.

Memleketimizde bulunan Bul-
gar, Arnavut, Yugoslav, Çekoslo-
vak, Leh ve Macar mültecileri,
Avustralya'ya göndermek üzere,
Milletlerarası mülteci teşkilatına
mensup bir Avustralya heyeti ya-
kında İstanbula gelecektir.

Bu mültecilerin bütün nakil
masrafları teşkilat tarafından öde-
necektir.

Ş Bir müddettenberi tecrübe
yayınları yapmakta olan İstanbul
Radyosu geçen Cumartesi günü
saat 19 da Cumhurbaşkanı Sayın
I. İnönü'nün plâğa alınmış bir hi-
tabesi ve Basın, Yayın ve Turizm
umum müdürü A. Şükrü Esmer'in
bir konuşmasıyla resmen işletmeye
açılmıştır.

Ş İngiliz Savunma Bakanı Shin-
veli bir demeçte bulunarak: "İtma-
tla iddia edebilirim ki, ne İn-
giliz ordusunda, ne Amerikan or-
dusunda kimse tecavüz düşün-
cesinde değildir. Bununla beraber
tecavüz halinde karşı koymak için
gerekten sıkı tedbirleri almak zo-
rundayız," demiştir.

Ş Sovyet-Yugoslav gerginliği
son haddini bulmuş bulunmaktadır.
Son günlerde verilen karşılıklı
notalarla her iki memlekette
diplomatlarını geri çekmiş bulun-
maktadır. Bu münasebelle Yu-
goslav İstihbarat Bakanı sorulan
bir soruya; Yugoslavyanın oldu-
ğu yakını bir gelecekte Rusya ile
münasebetlerini kesmek niyetinde
olduğunu söylemiştir.

Ş Antalya Milletvekili Numan
Aksoy, kalp şehtesinden vefat
etmiştir.

Ş İcimiz İş Bankası Müdürü
Osman Germen, Ankara İş Ban-
kası Sıman pazarı şubesi müdür-
lüğüne; Karaman İş Bankası mü-
dürü Lütfi Epir de İcimiz İş Ban-
kası müdürlüğüne tayin edilmiş-
lerdir.

Ş Amerikan Orta Doğu diplo-
matları 26 Kasım'da İstanbul'da
toplanaçaklardır.

Toplantıya: Ankara, Atina,
Tahran, Kahire, Bağdat, San'a ve
Telaviv Büyük Elçileri; Beyrut ve
Şam Elçileri, Amman maslahatgü-
zarı; Kıbrıs ve Kudüs Başkonso-
loslarının iştirak edecekleri öğre-
nilmektedir.

Ş Millî mücadelenin ileri Ze-
len mücahitlerinden Tekelioğlu
Mustafa ağa vefat etmiştir.

Ş İzmirde sokaklara "Dikkat,
Dikkat! Vatana ve Millet elden gi-
diyor. Bu millet her Hüsnu Zaim
yetiştiremez mi? Hükümet darbesi
istiyoruz.", ibaresi yazılı yaftalar
yapıştırılan bir soppik, İzmir Ağır
Ceza Mahkemesince tevkil edil-
miş ve muhakemesine başlanıl-
mıştır.

* Sovyet peykleri "Femiz-
lik," bütün şiddetle devam et-
mektedir. Norveç Komünist Parti-
sindeki temizlikten sonra sıranın
Fin Komünist Partisine geldiği söy-
lenmektedir.

* Tarsus Ortaokul Tabiiyye
öğretmeni ve Müdür Yardımcısı
Ömer Gülen, eşi İş Öğretmeni
Mukadder Gülen'le birlikte Düziçi
köy enstitüsüne tayin edilmişlerdir.

* Birleşmiş Milletler Genel ku-
rulunda, Libya'ya 1952 Ocak ayın-
dan itibaren istiklâl verilmesi kar-
arı altına alınmıştır.

* Bulgaristandan gelen haber-
lere göre, yakında muhakemesi
yapılacak olan eski Başbakan mu-
avinlerinden ve Dimitrov'un yakın-
larından Kostov'un arkadaşları
milislerin elinde kaçmaya muvaf-
fak olmuşlar ve dağlara çekilmiş-
lerdir. İyi haber alan kaynaklar,
Bulgaristanın bir çok yerlerinde
çete çarşımaları cereyan ettiğini
ve bu çarşımaların Kostov'un
milliyetçi unsurları tarafından idare
edildiğini bildirmektedirler.

Başboş Gençlik

—Sahife 1 den artan—

(Gençlik varın kendini be-
ğensin; fakat alçak olmasın. Yük-
seltebilen amillerden korkmuyoruz,
bizim korkumuz gençliğimizi adli-
ğe ve bayağılığa sürüklüyecek
şeylerdendir. Hayat ve hadısat el-
betteki, delikanlının, hoddinliği ile
mücadele edecek, dimağını kaph
yan parlak ve muhteşem bayalle-

ÖĞRETMEN NAKİLLE- RİNİN İÇ YÜZÜ

(3 ünef sahifeden devan)

de ilimize bu yıl atanmış bulun-
maları sebebiyle bu işte bir dere-
ceye kadar mâzur sayılabilirler.
Mamaşib, her çeşit mülâhazalar-
dan sarfınazar, hiç olmazsa aca-
miligin ve öfkenin mahsulü bulu-
nan bu kadar anormal bir kadro
yu aynen uygulamakta pek o ka-
dar ısrar etmiyecekleri umulmak-
tadır.

Eğer, (Dediğim dedik) cilik
veya (kendini beğenmişlik)ten re-
aliteye dönülerek, yanlış atılmış
adımlardan bir kısmınına olsun geri
alınmasında da bir vazife ve fa-
zilet icabı olduğu lütfen takdir
buyrulursa ne mutlu... değilse ne
inat!!! deyip geçmekten başka
elimizden bir şey gelmez.

En üstün ve ölçsüz saygıla-
rımın karşılıksız kabul buyurul-
ması dileğiyle sözümü burada ke-
siyorum.

KARALÖKOĞLU

DOKTOR

Refik Kırçak

Memleket Hastanesi İç
Hastalıkları Mütahhasısı

Hastalarını, İtfaiye arkasında,
25 sayılı muayenehanesinde
kabule başlamıştır.

İ l â n

Tarsus Asliye Hukuk Yargıçlığından

Davacı Küçükminare mahallesinden Hasan Dibek vekilli dava
vekili Cemal Erdoğan tarafından açılan teşkil dâvasının yapılan yar-
gılamasında Tarsus'un Küçükminare mahallesinde vaki ve tarafları
gün doğusu yol, batısı yol, kuzeyi borlu Osman hançleri vereseleri
cenubu Abdusselam ile çevrili 80 metre murabbai arsa üzerine me-
bni hane ve maa müstemilâti mağaza 40 sene mukaddem bir zaman-
danberi müvekkili tarafından senetsiz tasarrufunda bulunan arsa ü-
zerine bina inşa edecek bila niza ve fasıla ve hüsnu niyetle ve malik
sifatile tasarruf edegelmekte olduğundan ve mezkûr arsa ve hanede
tapuya müseccel bulunmadığından müvekkili namına tescilini talep
etmiş olduğundan keyfiyetin gazete ile ilanına ve duruşmanın 30-12-
949 cuma gününe bırakılmasına karar verilmiştir.

Yukarıda hudutları evsaf ve miktarı yazılı gayri menkule dava-
cı Hasan Dibetten mada bir hak iddia eden varsa işbu ilân tarihin-
den itibaren yargılama gününe kadar mahkememize müracaatla bil-
dirmeleri aksi taktirde ileride bir hak iddia edemeyecekleri lüzumu
ilân olunur.

DOKTOR

Ali Nadir Hayta

Askerlik ödevini bitirerek
memlekete dönmüş ve İsmet
İnönü caddesi 40 numarada
açtığı muayenehanede has-
talarını kabule başlamıştır.

Günün her saatında hasta
kabul edilir. Salı günleri,
ögle sonu fakir hastalar mec-
canen muayene edilir.

Adres: İsmet İnönü caddesi
Parmakçılık kahve karşısı.

DOKTOR

LÜTFİ KOLUKIRIKÇIL

Birinci sınıf dahiliye

Mütahhasısı

Yeni getirttiği son sistem
rontgen cihazı ile mu-
yenerine başlamıştır.

Her türlü laboratuvar mu-
ayeneleri yapar.

Günün her saatında hasta
kabul edilir.

Adres: Kızılmurat mahallesi
Hasan Karamehmet
Apartmanı — TARSUS

GÜLEK BASIMEVİ

Yeni ve çeşitli hurafa-
tiyle her türlü baskı
işlerini temiz ve ucuz
olarak yapar.

Basimevimizden ücret-
siz katalog temin ede-
bilirsiniz.

Şık, Zarif ve Dayanıklı
Bir KUNDURA için baş-
vuracağınız yer:

Aldatmaz Kurdura
Evidir.

Atatürk Caddesi No. 10

BERDAN

Cuma aünleri çıkar,
Haftalık, Müstakil Gazete

Sahibi ve

Yazı İşlerini İfale idare eden:

Sami DURAL

İdare yeri: Şadırvanlı Han

hususî daire — TARSUS

Yıllığı: 5 lira

6 aylığı: 3 lira

Sayı: 10 kuruş

Resmî ilânların satırı 30 kuruş.
hususî ilânlar pazarlığa tabidir.

Basıldığı yer:

GÜLEK Basimevi — Tarsus